

LABURPENA

I. NAZIOARTEKO

Oro har, beherako berrikuspenak egin dira ziurgabetasuna nagusi den une honetan, merkataritza arloan eta arlo geopolitikoan tentsioa bizi baita.

II. ESPAINIARRA

Espainiako ekonomiak desazelerazio-bidean jarraitzen du, baina, harrigarria bada ere, urteko laugarren hiruhilekoan kanpo-eskariak gora egin du.

III. EAE-KOA

EAEko ekonomiak desazelerazio-profila du oraindik, barne-eskariaren moteltzearen ondorioz.

IV. BIZKAIKOA

Bizkaia hazi egin da 2019ko azken hiruhilekoan, nahiz eta beste lurralde historikoak baino gutxiago hazi. Industrian, ordea, hobeto ari zaio eusten egoerari.

V. FISKALA

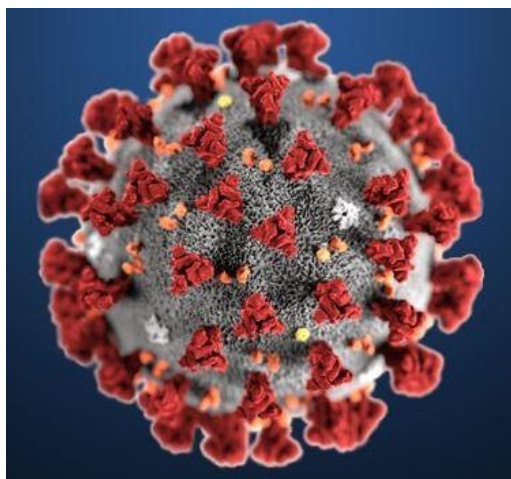
Diru-bilketaren emaitzak onak dira. Enplegua hobetu da eta soldatak igo dira; ondorioz, lan-atxikipenak gora egin du.

Txinan jatorria duen koronabirusa dagoeneko planeta osora zabalduta, eta OMEk pandemia gisa sailkatu du.

Berehala hasi dira ondorioak Espainian: Euskadin eta Galizian egin behar ziren hauteskundeak bertan behera geratu dira, baita mota guztietako kirol eta kultura ekitaldiak ere, aldi baterako enplegu-erregulazioko espedienteak egin dira, eta beste batzuk.

Testuinguru horretan, Gobernu Zentralak alarma-egoera ezarri du, historia osoan bigarren aldiz, eta Lehendakariak osasun larrialdi egoera ezarri du Euskadin.

Osasun publikoan ahalik eta ondorio txikiak izan daitezela hartutako neurri batzuk dira, besteak beste, negozio gehienak ixtea eta kaleetan ibiltzeko debekua, kasu jakin batzuetan izan ezik.

Administrazio esparruan, zergak eta Gizarte Segurantzako kuotak atzeratzeko aukera eman da, eta etenda geratu dira hasita dauden prozeduren eta hautaketa-prozesuen epeak.

Baina koronabirusak munduko ekonomian ere izan du eragina. Burtsaren hondamendiaz gainera, nazioarteko erakundeak hasi dira 2020 eta 2021 urteetarako zituzten hazkunde-aurreikuspenak apaltzen.

NAZIOARTEKO EKONOMIA

Jarduera ekonomikoa hilabete batzuetan okertu ondoren, 2019ko azken hiruhilekoan nolabaiteko egonkortze zantzuak eskaintzen ditu. Hainbat faktorek mesede egin diote jardueraren portaera hobe horri; diru-politika egokira bideratu dute oro har, eta AEBen eta Txinaren arteko merkataritza-akordioa eta akordiorik gabeko brexit-a gertatzeko beldur txikiagoa adierazten zuten albisteek.

2019an zehar, hainbat arrazoik eragin dute hazkunde globala moteltzea 2018arekin alderatuta, besteak beste: goraka ari diren ekonomia batzuen kasuan, adibidez, India, espero baino emaitza okerragoak; Txinako ekonomiaren desazelerazio estrukturala tertziarizazioaren aldeko apustua egin duelako; AEBko hazkundearen moderazioa, 2017an hartutako zerga-pizgarrien eragina desegin ondoren; merkataritza globalaren ahultzea AEBen eta Txinaren arteko tentsioengatik; brexit-aren ziurgabetasuna eta aurreko guztiaren ondorioz manufaktura-sektorea oro har hoztea.

Hala ere, urtearen amaieran, ikusi ahal izan da inflexio-puntu batera hurbiltzen ari direla manufaktura-jardueran eta nazioarteko merkataritzan, arriskuarekiko beldur txikiagoa sumatzen duten zenbait elementu agertzearen ondorioz; hala nola: politika moldakorretarantz orientatzeko joera orokorra (adibidez, Txinan eta Eurogunean zerga-pizgarriak praktikan jartzea, bai eta Erreserba Federalak ezarritako moneterarioak ere), AEBen eta Txinaren arteko merkataritzazko barne-negoiazioen aurrerapenak eta Erresuma Batuak EBtik era adostuan irteteko aukera.

Tentsio komertzialen erlaxazioari dagokionez ia 2019 osoan egon ziren, AEBen eta Txinaren arteko aurre-akordioaren arabera Administrazio amerikarrak konpromisoa hartu du muga-zerga berririk ez ezartzeko eta irailean sartutakoak erdira murrizteko. Txinak, bestalde, AEBetan ekoiztutako ondasunen erosketak handitzea adostu du, bereziki nekazaritza produktuak, eta jabetza intelektualaren eskubideen babes hobea ziurtatzen du.

Azpiko inflazioak arina izaten jarraitu zuen ekonomia aurreratuetan, enplegua etengabe sortu arren. Gorabidean dauden ekonomietan are gehiago leundu zen jarduera moderatuago baten erdian. Eskariaren ahultzeak metalen eta energiaren prezioak murriztu zituen, eta horrek muga jarri zion inflazio maila orokorrari.

Urtarriletik aurrera petrolioaren prezioak nabarmen egin du gora, Ekialde Hurbilean tentsioak gora egin ostean, upel bakoitzeko 70 dolarrera iritsiz. Zonaldeko egoera lasaitu ondoren, prezioek azkar egin zuten atzera, urtea, batez beste, 60,6 dolarreko prezioarekin amaituz.

Finantza merkatuetan urte amaierarako egonkortze seinaleek sendotu egin zuten banku zentralen tasen murrizketek jada sendotutako jarrerak. AEBen eta Txinaren arteko harreman ekonomikoei buruzko aldeko albisteak eta brexit gogor bat urrutizeak inbertitzaileek arrisku handiagoz inbertitzea eragin zuten.

2020ko iraila eta urtarilaren hasiera bitarteko txanponen gorabeherak agerian utzi zuten arriskuaren aurreko jarreraren hobekuntza orokorra eta merkataritza-tentsioen arintzea. Nabarmenezkoa da Britainia Handiko liberaren apreziazioa %4koa dela irailetik, adostasunik gabeko brexit-aren arriskuak murriztu egin zirela ulertu zutelako.

Moneta-agintarien jardunak egonkortzeko bidea babestu du, haien diru-politikak abian jarrita. Hala, Erreserba Federalak bere tasa oinarritzko 25 puntutan murriztu zuen, Europako Banku Zentralak aktibo garbien erosketari berrekin zion eta Txinako Herri Bankuak oinarritzko 5 puntutan murriztu zuen epe ertaineko mailegu zerbitzuaren tasa.

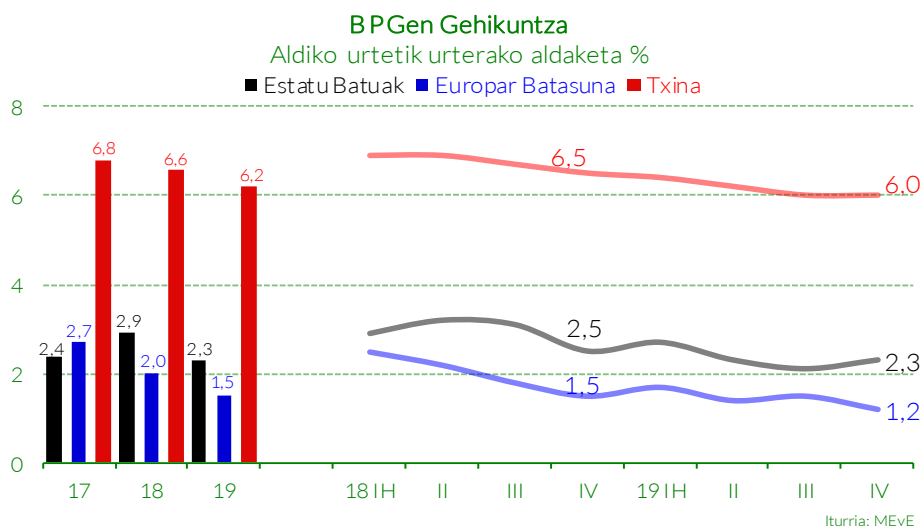
AEBren eta Txinaren arteko merkataritza akordioaren lehen fasearen iragarpenak akzioen munduko merkatuetan %8ko igoera bultzatu du, eta Japoniako, euroguneko eta AEBetako epe luzeko etekinak maila oso baxuetatik oinarritzko 15 eta 30 puntu artean igo dira.

Hazkuntzaren eboluzioa arlo ekonomikoaren arabera

NDFren datuen arabera, 2019an munduko ekonomia %2,9 hazi da. Hau da, 2018an baino zazpi hamarren gutxiago.

ELGEk eskaintzen dituen azken datuen arabera, erakunde horretako herrialdeen BPGaren hazkundera moteldu egin zen, %0,2raino, 2019ko laugarren hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoan baino bi hamarren gutxiago, baina duela urtebete lortutako tasa bera. Urte arteko datuei dagokienez, ELGE osoko BPGaren hazkundera %1,6an mantendu da, aurreko hiruhilekoa %1,7koa izan zenean.

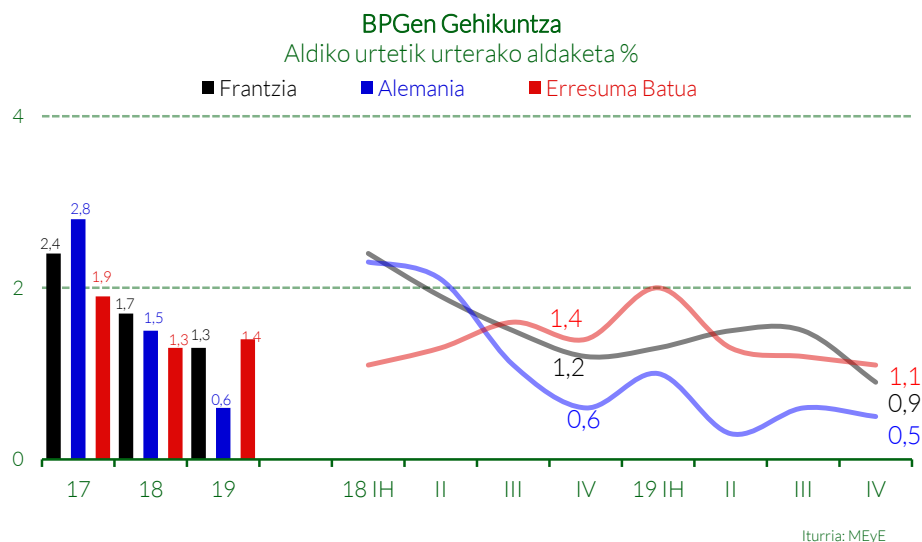
Urte arteko hazkundera %2,3koa da Estatu Batuetan, eta 2018koa baino sei hamarren txikiagoa izan arren, positibotzat jo behar dugu neurri protekzionisten aurkako esparrua eta Txinarekin oraindik dagoen tentsio komertziala kontuan hartzen baditugu. Urritik abendura bitarteko hiruhilekoko hazkundera %0,5koa izan da, batez ere kontsumo pribatuan, publikoan eta bizitegi-inbertsioan oinarrituta; enpresen inbertsioak, berriz, indarra galdu du (nahiz eta 2017ko zerga-erreformaren arrazoi nagusia hori izan).

Japonian urteko azken hiruhilekoko hazkundera negatiboa izan da hiruhilekoei dagokienez (-%1,6) eta urte arteko batez bestekoari dagokionez (-%0,4). Abenduaren hasieran, gobernauk pizgarri fiskaleko neurri sorta bat iragarri zuen, kanpoko ingurunearen ahultasunak eta berriki gertatutako hondamendi naturalek eragindako beheranzko arriskuei heltzeko.

2019a oso urte zaila izan da eurogunearantz, dieselaren krisiak automobilgintzaren sektorean izan dituen ondorio kaltegarriengatik, Donald Trumpen gobernuak ezarritako politika protekzionistengatik eta Erresuma Batuen irteera desordenatuak eragindako ziurgabetasunagatik. Hori dela eta, urte arteko hazkundea %1,2koa izan da, 2018an lortutako %1,9aren aldean, eta, hiruhilekoari dagokionez, 2019ko urritik abendura bitartean euroguneko ekonomia %0,1 baino ez zen hazi aurreko hiruhilekoarekin alderatuta. Datu txarrak izan arren, urtearen azken txanpan bai manufakturak bai esportazioak susperraldiaren seinaleak ematen hasi ziren.

Euroguneko IAPC indizeak neurtutako urte arteko inflazioa %1,3ra igo zen 2019ko abenduan, azaroko %1aren aldean, batez ere energiaren prezioen gorakadaren ondorioz.

EBren motor ekonomiko nagusiak, Alemaniak, neurri handiagoan jasan ditu motelaldiaren ondorioak, eta %0,6 baino ez da hazi, 2018an lortutako %1,6aren aldean. Bere ekonomiak esportazioen helmuga nagusien geldialdia eta automobilaren industria indartsuaren uzkurdura jasan ditu.

Euroguneko beste herrialdeetan uzkurdu egin da hazkundea. Hala, Italian geldialdia gertatzen da urteko azken hiruhilekoan (%0,0), eta Frantzian, berriz, %1,0tik behera hazten da; urteko kopuruetan, berriz, hazkundea %0,2koa eta %1,3koa da, hurrenez hurren.

Brexit-ak eta EBrekiko etorkizuneko harremanak eragindako ziurgabetasun-egoera gorabehera, Erresuma Batuko BPG %1,4 hazi da urteko batez beste, 2018ko emaitza baino hamarren bat gehiago eta eurogunek lortutakoa baino bi hamarren gehiago. Hala ere, hiruhilekoen arteko terminoetan jardueraren geldialdia gertatu da (%0,0), batez ere automozioaren portaera txarragatik.

Suspertzen ari diren ekonomiei dagokionez, Txinak poliki-poliki moteltzen jarraitzen du; urtetik urterako igoera %6,0koa izan da laugarren hiruhilekoan, eta %6,1koa urte osoan (%6,6 2018an), 1990etik izandako hazkunderik txikiena.

Latinoamerikako ekonomien artean, Mexikoko datu negatiboa nabarmentzen da, BPGa -%0,1 jaitsi baita urtetik urtera, urteko azken hiruhilekoko datu txarrek oztopatuta, hiruhileko

arteko hazkundera geldituta (%0,0) eta hiruhileko arteko beherakada -%0,3koa izanik. Eraitza txar horiek industria-sektorearen portaera txarraren eta ziurgabetasun globalaren arrastoaren ondorio dira.

Epe motzeko aurreikuspenak

COVID-19 koronabirusaren agerpenak eragindako egoerak 2020ko ekitaldirako eta hurrengoetarako egindako aurreikuspen guztiak aldatu ditu, eta une honetako ziurgabetasun globalaren ondorioz, gaur egun egiten direnak epe laburrean alda daitezke.

ELGEk 2020ko martxoaren 2ko "Coronavirus: munduko ekonomia arriskuan" txostenean, 2020ko ekitaldirako munduko ekonomiaren hazkundera puntu erdiko murrizketa aurreikusten du, %2,4an kokatuz.

2009tik izan den hazkunde globalik txikiena izango litzateke, urte horretan gertatu baitzen munduko finantza krisi handia.

Txosten horren arabera, COVID-19ren agerraldia urteko bigarren seihilekoan izan da eta, horren ondorioz, munduko ekonomiak gora egingo du 2021ean (%3,3). Hala ere, "Proiektzioen inguruko ziurgabetasun handia" aitortzen da, gaixotasuna denboran mantentzen bada beheranzko arriskuak nabarmen handituko liratekeela gehituz.

Hala, egoerarik okerreanean, hau da, birusak ekonomia aurreratuek kutsatzea bizkortu eta domino efektua eragingo luke, hazkundera %1,5era jaitsiko litzateke, eta, beraz, ekonomiak aldatu egingo lirateke, horien artean euroguneko batzuk eta Japoniakoa atzeraldian sartuko lirateke.

Murrizketarik handiena Txinako ekonomiarentzat estimatzen da, pandemia hasi zen tokian. %4,9an kokatuko litzateke (azaroan ELGEk %5,7ko hazkundera aurreikusi zuen), 1993tik izandako hazkunderik txikiena izanik. Kasu horretan, gaixotasunari eusteko premisak betez gero, 2021ean %6,0tik %6,4ra arteko susperraldia gertatuko litzateke. Txinatarrari oso lotuta dauden ekonomiak dituzten herrialdeetan ere murrizketak aurreikusten dira; Australiak puntu erdi galduko luke, Japoniak lau hamarren eta Hego Koreak hiru hamarren.

Barne Produktu Gordina errela: Aurreikuspenak (Urteko aldakuntza tasa, %)

	2019	Aurreikuspenak		Diferentzia	
		2020	2021	EA 2019-11	2020
Mundua	2,9	2,4	3,3	-0,5	0,3
G20	3,1	2,7	3,5	-0,5	0,2
Estatu Batuak	2,3	1,9	2,1	-0,1	0,1
Euro gunea	1,2	0,8	1,2	-0,3	0,0
Alemania	0,6	0,3	0,9	-0,1	0,0
Frantzia	1,3	0,9	1,4	-0,3	-0,2
Italia	0,2	0,0	0,5	-0,4	0,0
Espainia	dg	dg	dg	dg	dg
Japoi	0,7	0,2	0,7	-0,4	0,0
Erresuma Batua	1,4	0,8	0,8	-0,2	-0,4
Txina	6,1	4,9	6,4	-0,8	0,9
India	4,9	5,1	5,6	-1,1	-0,8
Brasil	1,1	1,7	1,8	0,0	0,0
Mexico	-0,1	0,7	1,4	-0,5	-0,2
Errusia	1,0	1,2	1,3	-0,4	-0,1

Iturria: ELGE Koronabirus: Munduko ekonomia arriskuan 2020-03

Eurogunea behin betiko urrunduko litzateke BPGa egonkortzeko aurreikuspenetik, hiru hamarren jaitsiz eta %0,8 haziz, 2013tik izandako daturik txarrena (euroaren krisiaren azken urtea). Euroguneke ekonomia nagusien artean, ELGEk Italiaren hazkunde nulua aurreikusten du, Frantziarena %0,9 eta Alemaniarena %0,3, azaroan %0,4, %1,2 eta %0,4ko hazkundeak zenbatetsi zirenean bakoitzarentzat. Txostenak ez du Espainiarako datu bereizirik ematen.

ELGEk hainbat neurri proposatu ditu koronabirusaren krisiak eskarian izan dituen ondorioei aurre egiten saiatzeko, eta osasun sistema publikoak indartzearen alde egin du.

Proposatutako neurrien artean, ELGEk inbertsio publikoko programa bat aholkatzen du, zorraren interes tasa baxuetan oinarrituko dena, eskaria indartzeko eta BPGaren gaineko espiral negatiboa saihesteko, eta banku zentralak finantza erakundeei likidezia bermatzeko jardun dezaten, kreditu arazoak saihestuz.

ESPAINIAKO EGOERA

Espainiako ekonomia moteldu egin da 2019ko laugarren hiruhilekoan, eta 2020an ere horrela jarraitzea espero da.

EINren Hiruhileko Kontabilitate Nazionalaren (HKN) aurrerapenaren arabera, Espainiako ekonomiaren BPG hazi egin da 2019ko laugarren hiruhilekoan, bolumenari dagokionez, %0,5 hiruhileko artean, hau da, urteko lehen hiruhilekoan lortutako tasa bera eta tarteko bi hiruhilekoak baino hamarren bat handiagoa.

Urtetik urterako datuei erreparatuz gero nabarmenagoa da motel baina etengabe gelditzen ari dela. Izan ere, laugarren hiruhilekoko datua (%1,8) baxuena da 2014an susperraldia hasi zenetik.

Aldaketa horiek EB-27ren (hiruhileko arteko %0,1 eta urte arteko %1,8) eta Eurogunearen (hiruhileko arteko %0,1 eta urte arteko %1,0) gainetik daude oraindik.

Hala eta guztiz ere, eta lau hiruhilekoak batuta, 2019rako BPGaren hazkunde zenbatetsia %2,0 da, 2018an baino lau hamarren gutxiago.

Aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, eskaera nazionalak indarra galtzen du baina bere eragina konpentsatu egiten da kanpoko eskaria suspertu delako.

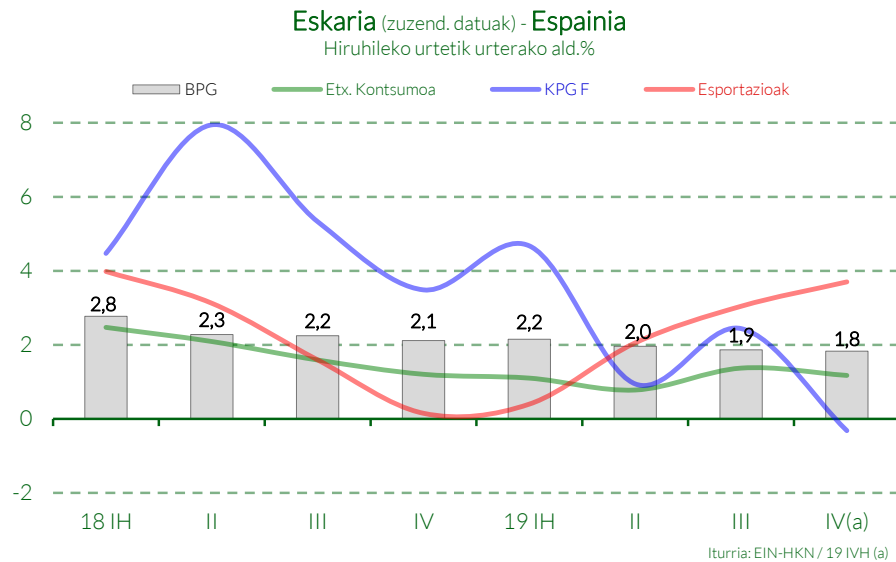
Barne eskaria

Barne eskariak ekonomiatik tiraka jarraitzen du, baina aurreko urteetan baino indar gutxiagorekin. Eskaera nazionalak BPGari 1,2 puntuko ekarpena egin dio eta sei hamarren beherago dago aurreko hiruhilekoarekin alderatuta.

Jaitsi egin dira eskaera nazionalaren bi osagai nagusiak. Azken kontsumoko gastua ia ez da ahultzen, %1,6tik %1,4ra igaro baita urte arteko terminoetan, baina kapital-eraketa gordinak (KEG) hiruhileko batzuetan dezelerazio-profil nabarmena izan du, igoera puntualen batekin.

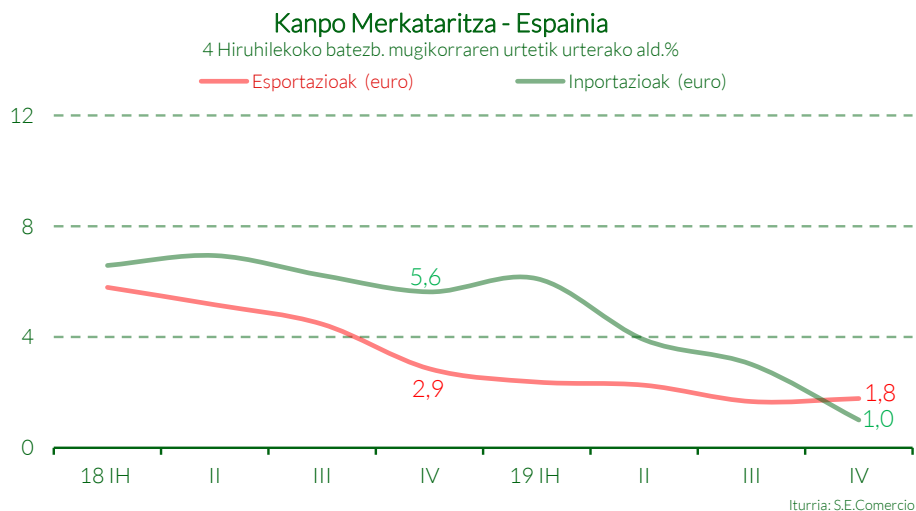
Azken kontsumoko gastuaren barruan, eta urte arteko terminoetan, Administrazio Publikoen gastua bost hiruhilekotan %2,2 ingurukoa da, eta etxeetako gastua (%1,4) eta irabazi-asmorik gabeko erakundeena (%2,0), berriz, hirugarren hiruhilekoan baino gutxiago hazi dira.

Inbertsioaren dezelerazioa (KEG) osagai guztiek hiruhileko batetik bestera izandako atzerakada handiaren ondorio da, jabetza intelektualeko produktuena izan ezik, hura baita positiboan mantentzen den bakarra.

Kanpo eskaria

Kanpo-sektoreak, ustekabeen izan bada ere, gora egin du, esportazioen hazkundearen eta inportazioen beherakadaren ondorioz. Hala, kanpoko eskariak BPGari egindako ekarpena 0,6 puntura iritsi da, aurreko hiruhilekoan baino bost hamarren gehiago.

Merkataritzako Estatu Idazkaritzaren (MEI) datuen arabera Espainiako ekonomiaren esportazioak %2,2 hazi ziren 2019ko urritik abendura bitartean, aurreko urteko epe berean baino lau hamarren gehiago eta aurreko hiruhilekoan baino zortzi gehiago.

Datu bateratu horren arrazoia da EBri egindako salmentak %3,6 hazi zirela, munduko gainerako herrialdeetakoak aurreko urtekoen ia berdinak izan baitziren. Produktuei dagokienez esportazio ez-energetikoak (guztizkoen %93,1) %4,0 hazi ziren urtetik urtera (zifra handiena 2017tik), eta energetikoak, berriz, jaitsi egin ziren bigarren hiruhilekoz jarraian (-%16,6).

Sektoreka produktu energetikoak urte arteko kopuruetan jaitsi egin ziren 2019ko lau hiruhilekoetatik hirutan (bigarren hiruhilekoan soilik igo ziren), eta lehengaiak, berriz, jaitsi egin ziren hiruhileko guztietan. Alde positiboari dagokionez, lau hiruhilekotan emaitza negatiboak izan ondoren, automobilak gora egin zuen urteko azken bi hiruhilekoetan (%5,7 eta %5,8 hazi ziren, hurrenez hurren). Kuantitatiboki garrantzitsuena den sektorea erdi-faktura da (esportazio guztien ia laurdena), eta 2019ko hirugarren hiruhilekoan hiru urtean lehen aldiz negatiboan sartu ondoren, berriro hazi zen urteko azken hiruhilekoan (%1,2).

MEIren datuen arabera, inportazioek urte arteko -%1,8 egin zuten behera 2019ko laugarren hiruhilekoan, eta 2016ko hirugarren hiruhilekotik lehen aldiz eremu negatiboan sartu ziren, energia-inportazioen beherakadak bultzatuta (-%16,6, energia-esportazioak bezala), nahiz eta energetikoak ez diren inportazioek hazkunde txiki batekin jarraitzen duten (%1,0).

Jatorriaren arabera Espainiak EBtik egindako erosketak %1,7 handitu ziren urtetik urtera, aurreko hiruhilekoarekin eta 2018ko aldi berarekin alderatuta. Hala ere, munduko gainerako tokietatik egindako erosketak negatiboan sartu dira, urtetik urterako beherakada -%5,7koa izan baita.

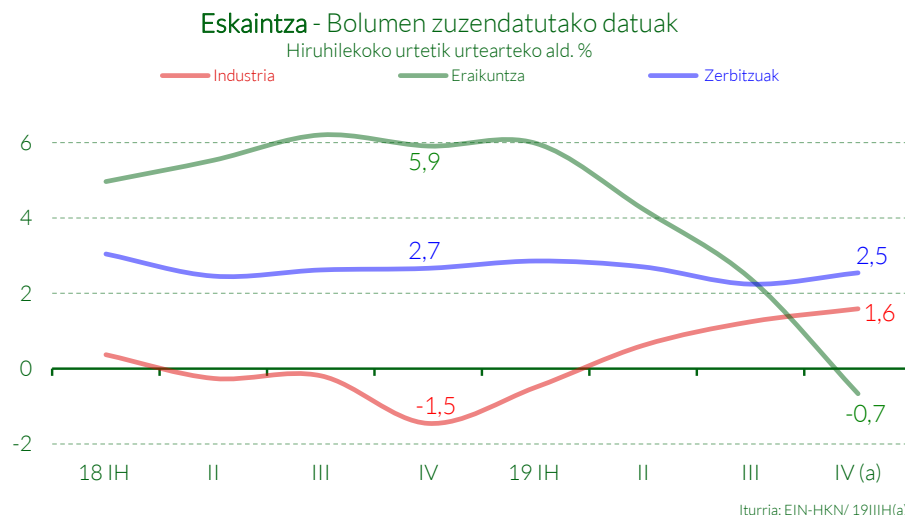
Sektoreka esportazioetan gertatzen denaren antzeko zerbait gertatzen da. Produktu energetikoak urteko lau hiruhilekoetatik hirutan jaitsi dira (azken bietan -%10,0tik gora) eta lehengaiak hiruhileko guztietan jaitsi dira. Gainerako sektoreen artean, erdi-faktura nabarmentzen da; izan ere, maila negatiboan sartu da urteko azken hiruhilekoan (-%1,7 urtetik urtera), lehen aldiz 2016ko aldi beretik.

Emaitza gisa merkataritza-saldoak -6.533,9 milioi euroko defizita izan zuen 2019ko azken hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoko zifratik urrun (-10.733,9 milioi), 2012ko lehen hiruhilekotik izandako handiena. Hala, estaldura-tasa aurreko hiruhilekoko %86,4tik egungo %91,9ra igo da.

Ekoizpena

Industriak bere susperraldia jarraitzen du, Eraikuntzak bere hazkundera bat-batean geldiarazten du eta Zerbitzuek galdutako indarretik zertxobait lehengoratzten dute.

HKNren aurrerapenera itzuliz, azken hiru urteetako igoera garrantzitsuen ondoren, eraikuntzak nabarmen murriztu du bere hazkundera, eta urtetik urterako -%0,7 jaitsi da; hori ez zen gertatzen 2014. urtearen amaieran goranzko bideari ekin zionetik.

Alderantziz, baina modu progresiboagoan, urte arteko %1,6 hazi da industria, hirugarren hiruhilekoan baino lau hamarren gehiago, eta 2018an lortutako zifra negatiboetatik gero eta gehiago urrundu da. Igoera batez ere manufaktura-industriaren bultzadari zor zaio; izan ere, lehen seiuhilekoan atondu ondoren (%0,0 lehen bi hiruhilekoetan), pixkanaka berriro hazten ari da.

Zerbitzuek, portaera egonkorrena duen sektoreak, aurreko aldian galdu zuten urte arteko %2,5eko maila berreskuratu dute.

Azkenik, lehen mailako adarrek -%6,0 egin dute behera urtetik urtera, hirugarren hiruhilekoko gorakada arinaren ondoren (%0,1).

Lan merkatua

Enplegu-sorreraren gorakada txikia, HKNren eta Biztanleria Aktiboaren Inkestaren (BAI) aurrerapenak emandako okupazio-zifren arabera.

HKNren aurrerapenaren arabera, 2019ko urritik abendura bitartean Espainiako ekonomiaren lanaldi osoko lanpostu baliokideak 18.496.800 izatera iritsi ziren, eta hiruhileko arteko igoera %0,9koa izan zen, aurreko hiruhilekoan baino zortzi hamarren gehiago.

Urte arteko aurrerapena %2,0koa da, eta aurreko urtearekin alderatuta zazpi hamarren galdu ditu, baina aurreko hiruhilekoan baino bi hamarren gehiago.

Sektoreka, zerbitzuen sektorea da aurreko hiruhilekoan baino gehiago hazi den bakarra urte arteko kopuruetan (%1,9tik %2,4ra). Alde negatiboari dagokionez, eraikuntzaren sektorea nabarmentzen da, duela urtebete %10,4ko data izatetik azken hiruhilekoan %0,9koa izatera igaro baita.

Biztanleria Aktiboaren Inkestaren (BAI) datu onak, 2020rako LGSren igoera berriaren ondorioen zain. 2019ko urritik abendura bitartean, 23.158.800 biztanle aktibo izan ziren, urte arteko %1,3ko eta hiruhileko arteko %0,3ko hazkundearekin.

Laugarren hiruhilekoan, biztanleria landunak 92.600 pertsona gehiago izan zituen aurreko hiruhilekoarekin alderatuta. 2006tik hiruhileko arteko bilakaera onena izan da (%0,5), urteko azken hiruhilekoa ez baita ona izaten enpleguarentzat.

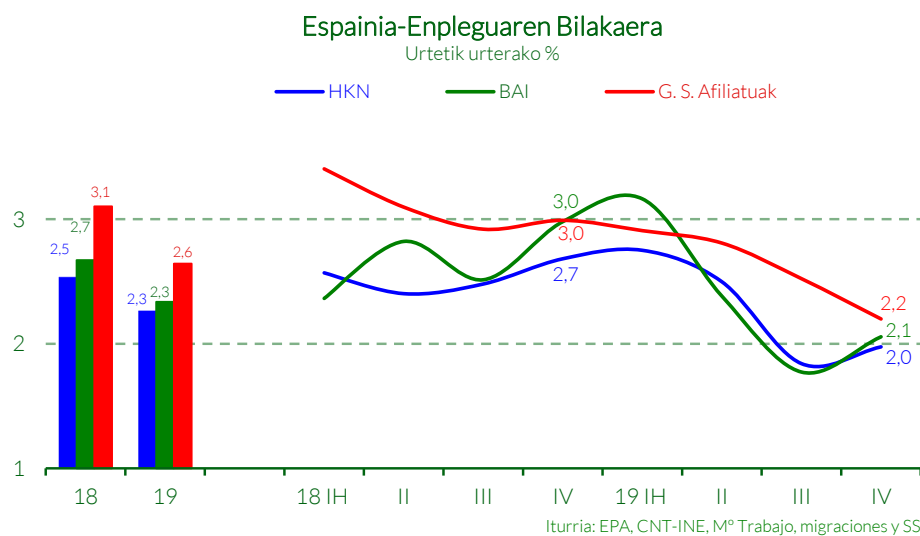

2019an, guztira, 450.000 lanpostu baino apur bat gehiago sortu dira eta urtebete lehenago baino 50.000 gutxiago badira ere, %2,3ko hazkundera izan da, BPGaren tasaren gainetik.

Sektoreka, urtean zehar portaera negatiboa izan duen sektore bakarra lehen sektorea da. Eraikuntza da hazkunderik handiena izan duena (%4,6) baina urtea pasatu ahala beheranzko joerarekin.

Generoaren arabera emakumeen langabezia-tasak %16,0ko tasarekin itxi du urtea, 2018an baino puntu bat gutxiagorekin, eta gizonena are gehiago jaitsi da, %13,7tik %12,4ra.

Hala eta guztiz ere, langabezia-tasa %14,1ean kokatu zen 2019an, eta urteko azken bi hiruhilekoetan %14,0tik jaitsi zen. Balio absolutuetan, 2019an 3.247.800 pertsona zeuden lanik gabe, hau da, aurreko urtean baino -%6,6 gutxiago.

Langabeziari eta Gizarte Segurantzako afiliazioari buruzko datuek desazelerazio-profilarekin jarraitzen dute enpleguaren sorreran, BPGarekin bat etorritik.

Afiliazio erritmoa moteldu egin da eta laugarren hiruhilekoan urte arteko hazkundera %2,2koa izan da, duela urtebete baino zazpi hamarren gutxiago, eta aurreko hiruhilekoan baino hiru gutxiago.

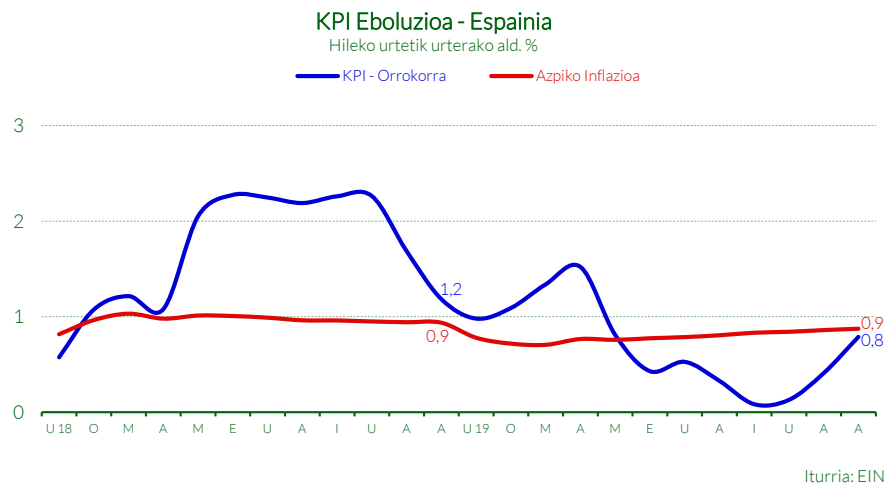
Urtean, batez beste, 19.319.500 afiliatu daude, hau da, 2018an baino 531.400 pertsona gehiago. Horrek esan nahi du %2,6ko hazkundera izan dela, eta %3,0tik jaitsi dela lau urtean lehen aldiz. Afiliatuen kopuru osotik, %53,6 gizonak dira eta %46,4 emakumeak.

Erregistratutako langabeziari dagokionez, Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren (SEPE) arabera, 2019ko laugarren hiruhilekoan 3.179.800 pertsona zeuden lanik gabe. Beti igotzen da urteko laugarren hiruhilekoan, baina ez da hainbeste igo (hiruhileko arteko %4,2) 2012tik. Urtetik urterako datuen arabera, langabeziak behera egiten jarraitzen du (-%1,8), baina azken urteetako mailarik baxuenean.

Prezioak, soldatak

HKNren aurrerakuntzaren datuen arabera urtetik urterako BPGa %3,6 hazi da 2019ko laugarren hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoan baino hamarren bat gehiago eta aurreko urtean baino bi gehiago.

Horregatik, ekonomiaren deflaktore inplizitua, prezioen igoera-erritmoa neurtzen duena, %1,7koa izan da, azken hiruhilekoetako handiena.

Inflazioak irailean hasitako goranzko joerak jarraitzen du. EINren arabera, inflazioak, Kontsumo Prezioen Indizearen (KPI) urte arteko aldakuntzak neurtuta, hondoa jo zuen irailean (%0,1), eta ordutik aurrera igozten joan da, abenduan urte arteko %0,8ra iritsi arte.

Azpiko inflazioa, KPIaren elementu lurrunkorrenak baztertzen dituen, %1,0aren azpitik egonkortu da urte osoan zehar.

Beste alde batetik, soldatapeko lanpostu baliokideagatiko ordainsaria eta lan-kostu unitarioa urte arteko %2,1 igo dira 2019ko laugarren hiruhilekoan, aurreko bi hiruhilekoetan baino hamarren bat gutxiago.

Epe motzerako eta ertainerako aurreikuspenak

NDFk eta Europako Batzordeak 2020an eta 2021ean Espainiarako dituzten hazkunde-aurreikuspenak berrikusi dituzte.

Nazioarteko Diru Funtsak (NDF), munduko ekonomiaren perspektiba txostenaren urtarileko eguneratzean, Espainiarako hazkunde-aurreikuspenak berrikusi ditu, 2020rako eta 2021erako %1,6an jarritz, hau da, bi eta aurreko kalkulua baino hamarren bat gutxiago, hurrenez hurren.

Aurreikuspen horiekin Espainiak hazten jarraituko luke bi ekitaldietan, euroguneko batez bestekoaren gainetik (%1,3 2020an eta %1,4 2020an).

Europako Batzordeak, otsaileko aurreikuspen ekonomikoetan, Espainiaren hazkundea %1,6an jarri zuen 2020rako, eta %1,5ean 2021erako. Gainera, inflazioa 2020an %1,2 inguruan mantenduko dela eta 2021ean hamarren bat gehiago izango dela iragarri du Europako Batzordeak.

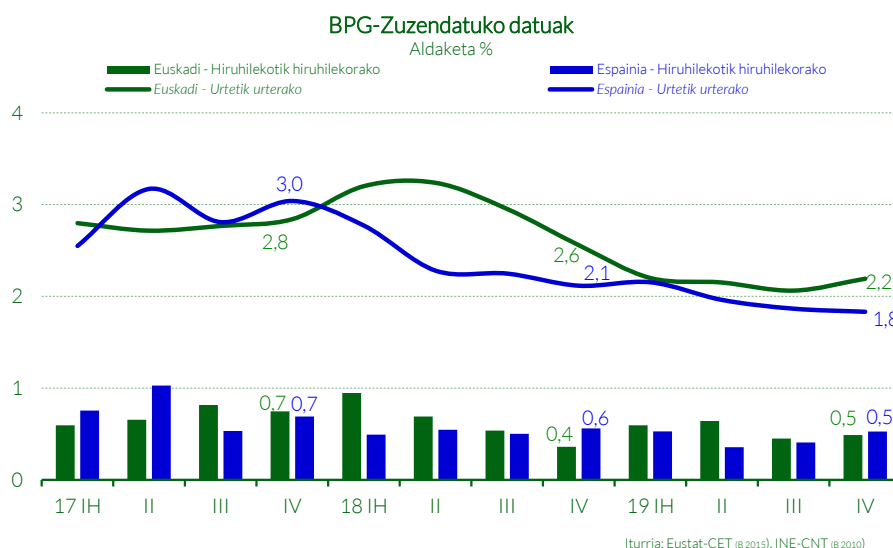
Ordutik, ELGEk puntu erdian berrikusi ditu munduko ekonomiarako aurreikuspenak, koronavirusaren eragina dela eta. Beraz, itzaroteko modukoa da etorkizun hurbilean Espainiako ekonomiari dagozkionak beherantz berrikustea.

EAE-KO ABAGUNEA

BPGa moteldu egin da 2019an. Eustaten hiruhilekoko kontuek (CTR), 2019ko laugarren hiruhilekorako, EAEko BPGaren igoera aurreikusten dute (urtaroen eta egutegiaren ondorioak kenduta), hiruhileko arteko %0,5ekoa alegia. Urte arteko datuei erreparatuta, %2,2ko igoera zenbatetsi da eta aurreko hiruhilekoarekin alderatuta hamarren bat lehengoratu badu ere, lau hamarren galdu ditu 2018ko azken hiruhilekoan lortutako emaitzaren aldean.

Urteko datuei dagokionez BPG %2,2 handitu da, eta 2018arekin alderatuta zortzi hamarren galdu baditu ere, bosgarren urtez jarraian hazi da Euskadi %2,0tik gora, Estatu osorako (%2,0) eta eurogunerako (%1,2) kalkulaturako datuaren gainetik.

Ekitaldi honetan nabarmentzekoa da barne-eskariaren bilakaeraren moteltzea, hazkundearen motorra izaten jarraitzen badu ere indarra galtzen baitu aurreko ekitaldiarekiko. Hala, urteko azken hiruhilekoan zein urteko datuetan barne eskaria BPGaren azpitik hazi da, eta horrek esan nahi du kanpoko eskariaren ekarpena positiboa izan dela. Kontuan hartu behar da 2018an, urteko kopuruetan, hazkundea barne-eskariak bultzatu zuela funtsean, %3,0 hazi baitzen (BPG bezala); kanpo-saldoa, berriz, nulua izan zen.

2019ko eskaintzari dagokionez ekonomiaren sektore handi guztiak hazi dira, eta nabarmentzekoa da eraikuntza eta, horren ostean, zerbitzuak, industria eta lehen sektorea.

Industriari dagokionez, nabarmendu behar da urtebeteko emaitza eskasen ondoren nolabaiteko susperraldia izan dela azken hiruhilekoan.

BPGaren hazkundera neurrizkoa izan arren, enpleguaren bilakaera positiboa izan da 2019an, eta lanaldi osoko lanpostu baliokideetan neurtuta %1,6 egin du aurrera, eta 15.335 lanpostu garbi gehiago sortu dira. Ehunekotan, eraikuntzaren sektorea da lan-merkatuaren hobekuntzari ekarpen handiena egiten diona, nahiz eta 2018an baino txikiagoa izan.

BPGaren bilakaerari dagokionez, lurralde historikoen arabera, hiruretan positiboa izan da, eta hazkundearen buru Gipuzkoa (%2,3) izan da, eta Bizkaia (%2,1) eta Araban (%2,0) izan dira.

Barne-eskaera

Urteko azken hiruhilekoan barne-eskaria %1,9 hazi da, eta 2014ko hirugarren hiruhilekotik lehen aldia da hazkundera %2,0tik jaisten dela.

Datu horiek barne-eskariaren bi osagaien bilakaeraren ondorio dira; azken kontsumoko gastua eta kapital-eraketa gordina (KEG). Biek ala biek ekarpen positiboa egin diote hazkundeari, portaera dinamikoagoa erakutsiz inbertsioari lotutako faktoreei.

Kontsumo pribatua, familien azken kontsumoko gastua eta ISFLSH neurtzen dituen adierazlea, azken urteetan izan duen dezelerazio-ibilbideari jarraituz, urte arteko %1,5 hazi da, aurreko hiruhilekoan baino hiru hamarren gutxiago. Hiruhileko arteko datuetan ere datu okerragoa lortu du, eta %0,3 hazi da, udan %0,5 igo zenean.

Igo egin da administrazio publikoen kontsumoa. Pribatua ez bezala, kontsumo publikoa, administrazio publikoen azken kontsumoko gastuaren arabera neurtuta, ehuneko handiagoan hazi da 2018an baino. Hala, 2019ko azken hiruhilekoan, urtetik urterako igoera %2,2koa izan da (2018ko aldi berean baino hamarren bat gehiago), eta igoera jarraitua antzeman da, urtarrila eta martxoa bitartean lortutako %1,9tik abiatuta.

Aurrekoaren ondorioz, azken kontsumoko gastuaren baterako bilakaera (familien azken kontsumoko gastua eta ISFLSH eta administrazio publikoen azken kontsumoko gastua) %1,7 hazi da 2019ko azken hiruhilekoan, udan baino bi hamarren gutxiago.

Inbertsioa, kapital-eraketa gordinak ordezkaturik, bi hamarren igo da hirugarren hiruhilekoaren aldean, eta urte arteko %2,4ra igo da urria-abendua aldiaren. Hiruhileko arteko igoera %1,6koa da, hau ere udan lortutako %0,6a baino handiagoa.

Inbertsioaren portaera globala bi osagaien bilakaerak baldintzatzen du. Alde batetik, ekipamendu-ondasunetan egindako inbertsioak gora egin du urteko azken hiruhilekoan, eta urte arteko hazkundera %2,9koa izan da; hiruhileko arteko hazkundera, berriz, %2,8koa izan da, eta hirugarren hiruhilekoan, berriz, -%1,5koa.

Bestalde, eraikuntzaren bilakaerari lotuago dagoen kapital kontzeptuaren gainerako eraketa gordinetan, laugarren hiruhilekoko urte arteko hazkundera urteko txikiena izan da, %2,1. Hiruhileko arteko terminoetan, berriz, %0,9 egin du gora, eta aurreko aldiko %1,8 baino ia puntu bat txikiagoa bada ere, atzean utzi ditu urteko lehen bi hiruhilekoetako zifra negatiboak.

Urteko zifretan, barne-eskaria %2,1 hazi da 2019an, eta bederatzi hamarren galdu ditu 2018ko emaitzarekin alderatuta. BPGaren hazkundera (%2,2) baino emaitza apalagoa da, eta hortik ondorioztatzen da kanpoko sektorearen ekarpen positibo txikia.

Barne-eskariak gora egin du, batez ere, Kapital- Eraketa Gordinaren portaera hobeagatik, %2,8 handitu baita, ekipo-ondasunetan egindako inbertsioaren ondorioz (%2,3), eta, batez ere, gainerako FBC osagaiaren ondorioz (higiezinen arloko jarduerak, jarduera profesionalak, zientifikoak eta teknikoak, finantzarioak eta aseguruetakoa, besteak beste), %3,0 hazi baita.

Azken kontsumoko gastuak indarra galdu du, kontsumo pribatuak emaitza okerragoa izan duelako; izan ere, hazten jarraitzen duen arren (%1,9), aurreko ekitaldian baino txikiagoa da (%2,7). Administrazio publikoen gastuaren emaitza hobe izan da, %2,1 hazi da 2019an, eta, horrela, 2018an lortutako emaitza baino bost hamarren handiagoa da. Hori ez da nahikoa gastu pribatuaren moderazioari aurre egiteko.

Kanpo-eskaera

Eustaten CETek berretsi egin dute kanpo sektoreak BPGaren hazkunderari egindako ekarpen positiboa.

Urteko azken hiruhilekoan, nolabaiteko susperraldia izan da kanpo-merkataritzan, eta urte arteko datuei erreparatuz gero, esportazioek (%1,3) eta inportazioek (%0,9) gora egin dute, aurreko hiruhilekoan izandako -%0,9ko jaitsieren ondoren. Hiruhileko arteko datuak ere positiboak dira, eta esportazioak (%2,5) eta inportazioak (%2,6) hazi dira, hirugarren hiruhilekoan izandako -%3,1eko eta -%3,0ko jaitsieren ondoren.

Urteko datuetan hazkundera berbera da kanpo sektoreko bi osagaien zatia, %0,4. Merkataritza-trukeen moteltze globalaren ondorioz, biek bi puntu baino pixka bat gehiago galdu dute 2018an lortutako hazkunderarekin alderatuta (%3,0).

Euskal esportazioek indarra galdu zuten 2019an, nahiz eta indarra galdu. Merkataritzako Estatu Idazkaritzaren datuen arabera, bi urteko errekorren ondoren, EAEtik Espainiako ekonomiatik kanpo egindako salmenten balioa %0,3 jaitsi da 2018arekin alderatuta.

Hiruhileko balioetan, EAEko esportazioak %2,4 hazi dira 2019ko laugarren hiruhilekoan, eta neurri batean konpentsatu dute udan izandako emaitza txarra, %5,6 jaitsi baitziren. Hala, urteko azken aldian izandako gorakada horren ondorioz, 2019ko esportazioak 25.388 milioi eurora iritsi dira, 2018an baino 84 milioi euro gutxiago; 2019ko hirugarren hiruhilekoaren amaieran, berriz, 235 milioi eurora iritsi da aldea.

Urria eta abendua bitartean euskal esportazioen hobekuntza batez ere automobilaren sektorea suspertu izanaren ondorio da; izan ere, urte hori bereziki negatiboa izan da sektorearentzat, dieselaren etorkizunari buruzko ziurgabetasunagatik eta ezegonkortasun-giro orokorragatik.

EAEko esportazioen hazkunderaren banaketari dagokionez, urteko azken hiruhilekoan, energia-esportazioak -%30,6 jaitsi dira, Petronorren izandako bi geldialdi teknikoek baldintzatuta, eta ez-energetikoak, guztizkoen %92,0, %6,9 igo dira. Urteko datuetan, energia-salmentek -%21,2 egin dute behera, eta ez-energetikoek, berriz, %2,0. EBri egindako

salmenten gorakadaren ondorioz (%5,3) ez-energetikoek gora egin dute, munduko gainerako tokietara egindako esportazioek %4,3 egin baitute behera.

EAEtik Espainiako ekonomiatik kanpo egindako erosketek esportazioen joera bera izan dute, eta, bi urteko igoeraren ondoren, 2019an -%0,8 jaitsi dira, batez ere energia-erosketen beherakadagatik (-%5,6); izan ere, ez-energetikoek (guztizkoen %73,0) pixka bat egin dute gora (%1,0). Hiruhilekoz hiruhileko, 2019ko azken hiruhilekoan bigarren jaitsiera izan da jarraian, eta -%5,5 galdu dute, bai energia-erosketek (-%13,0), bai ez-energetikoek (-%2,4) behera egin dutelako.

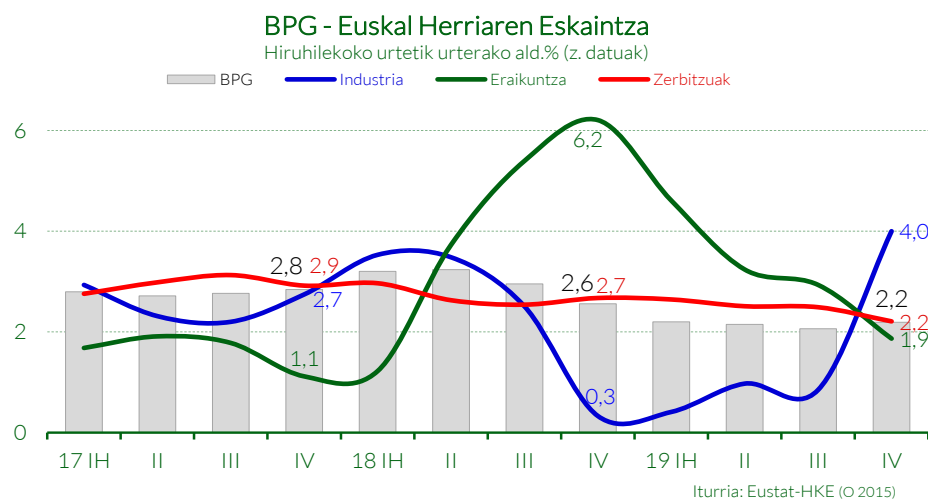
Aurreko datuen ondorioz, EAeko kanpo-merkataritzak 5.272,1 milioi euroko saldo positiboa izan du 2019an, 2018an baino 84 milioi euro gehiago, hau da, estaldura-tasa %126,2koa izan da.

Esportazioen rankingean, Frantziak eta Alemaniak lehen bi postuetan jarraitzen dute euskal esportazioen helmuga gisa 2019an, %0,8ko eta %0,1eko hazkundeekin; Estatu Batuek, berriz, hirugarren postua utzi diote Erresuma Batuari, %34,2ko hazkundera izan baitu, seguruenik 2020ko urtarrilaren 31n Brexit gauzatu aurretik eskaerak 2019ra aurreratzeagatik.

Euskal ekonomiaren hiru sektore kuantitatiboki garrantzitsuenen portaera desberdina izan da 2019an. Hala, ekipamendu-ondasunen esportazioak (guztizko salmenten %39,4 kanpora) %8,9 hazi dira, eta automobilgintzaren sektorekoak (guztizkoaren %17,1) eta erdi-fakturenak (%26,5) -%4,6 eta -%2,8 jaitsi dira, hurrenez hurren.

Ekoizpena

2019ko azken hiruhilekoan bilakaera positiboa izan da sektore guztietan, bereziki industrian eta zerbitzuetan. Eustaten CETen datuekin, eskaintzaren ikuspuntutik sektore guztiek urte arteko eta hiruhileko arteko igoerak lortu dituzte.

Industriaren sektorea izan da urte arteko hazkunde handiena izan duena (%2,3) urteko azken hiruhilekoan, aurreko hiru hiruhilekoetan izandako %0,4ko, %1,0eko eta %0,8ko igoeren ondoren. Hiruhileko datuetan ere udan baino emaitza hobeak lortu ditu, -%0,1 jaitsi baita, eta orain %0,5 igo da.

Manufaktura-industriak bultzatu du sektorea laugarren hiruhilekoan: 2019ko lehen hiru hiruhilekoetan %1,0etik behera hazi zen, eta urritik abendura bitartean %2,1era igo da.

Eraikuntza indarra galtzen joan da urtean zehar, urteko batez besteko hazkunderik handiena izan duen sektorea izan arren. Urte arteko datuei dagokienez, eraikuntza indarra galtzen joan da, 2019an hasi baitzen, lehen hiruhilekoan %4,6ko hazkundearekin, eta urte arteko %1,9ko aurrerapenarekin amaitu urritik abendura (2018ko azken hiruhilekoan %6,2 hazi zen). Hiruhileko arteko datuetan ere ikusten da higadura, %0,4 hazi baita hirugarren hiruhilekoarekin alderatuta, udan %1,2ra iritsi baitzen, urteko daturik onena.

Zerbitzuen sektoreak nahiko hazkunde egonkorra izan du, nahiz eta urtean zehar ere gutxiagora joan den. 2019ko azken hiruhilekoan emaitza okerragoa izan da zerbitzuen sektorearentzat, bai urte arteko datuei dagokienez (%2,2 hazi da, aurreko bi hiruhilekoetan lortutako %2,5en aldean), bai hiruhileko arteko datuei dagokienez (puntu erdi igo da, udan baino hamarren bat gutxiago).

Zerbitzuen sektoreko hiru adarrek urteko azken hiruhileko honetan izandako jokabideak sektorearen moteltzea baieztatzen dator. Merkataritza, ostalaritza eta garraio adarrak, administrazio publiko, hezkuntza, osasun eta gizarte-zerbitzuen adarrak eta gainerako zerbitzuek urte arteko eta hiruhileko arteko igoera txikiagoak edo berdin-berdinak izan dituzte.

Urteko datuetan, eraikuntza da gehien hazi den sektorea, %3,1, nahiz eta 2018an baino puntu bat gutxiago hazi den (%4,1). Termino arruntetan, sektoreak %4,3 egin du gora 2019an, 2018an baino ia puntu eta erdi gutxiago (%5,7).

Zerbitzuen sektoreak, urteko batez bestekoan, %2,5 egin du gora, eta bi hamarren galdu du, 2018an lortutako %2,7aren aldean. Termino arruntetan, %3,4ko hazkundera 2018ko %3,7koa baino txikiagoa izan da.

Urteko datuetan, merkataritzaren, ostalaritzaren eta garraioaren adarrak izan du emaitzarik txarrena, %2,4 hazi bada ere, puntu eta erdi baino gehiago galdu baitu 2018an lortutako %4,0arekin alderatuta. Aitzitik, zerbitzuen beste bi adarrak proportzio handiagoan hazi dira: Administrazio publikoa, hezkuntza, osasuna eta gizarte-zerbitzuak %2,2 (2018an baino hamarren bat gehiago) eta gainerako zerbitzuak %2,6 (aurreko ekitaldian baino lau hamarren gehiago).

Industria, azken hiruhilekoan bultzada izan badu ere, 2019an gelditu egin da, eta urteko datuei dagokienez, %1,1 hazi da; 2018an, berriz, %2,5 lortu zuen. Termino arruntetan, %2,1eko hazkundera 2018ko %4,5a baino txikiagoa izan da.

Lan merkatua

Moteltze zantzuak izan arren, enpleguak hazten jarraitzen du Euskadin.

Eustaten CETren arabera, lanaldi osoko lanpostu baliokideak %1,3 igo dira urte arteko terminoetan 2019ko azken hiruhilekoan, eta agerian uzten du aurreko hiru hiruhilekoetan izandako desazelerazio-ibilbideak jarraitzen duela, hurrenez hurren 1,8, 1,7 eta 1,6ko hazkundeekin. Balio absolutuetan, 982.686 lanpostu baliokide izan dira 2019ko azken hiruhilekoan, 2009ko lehen hiruhilekotik izandako kopururik handiena. Datu horiek 1.000

pertsona gehiago dira aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, eta 12.585 2018ko azken hiruhilekoarekin alderatuta.

Laugarren hiruhilekoan enpleguaren bilakaera positiboa izan da jarduera-sektore guztietan, lehen sektorean izan ezik. Hala, enplegua %1,9 hazi da eraikuntzan, %1,7 zerbitzuetan eta %0,1 industrian. Industriaren kasuan, hazkunde txiki hori, gainera, okertu egin da, enplegua galdu egin baita aurreko hiruhilekoarekin alderatuta (-%0,3).

2019. urte osorako, enpleguaren hazkundea %1,6koa izan da (2018an lortutako %2,6aren aldean), eta lanpostuak sortu dira jardueraren sektore guztietan, nahiz eta horietan guztietan, lehen sektorean izan ezik, hazkundea 2018an lortutakoa baino txikiagoa izan. Guztira, 2019an 15.335 lanpostu sortu dira.

Eraikuntzan, enplegua %2,8 hazi da, 1.637 lanpostu garbi gehiagorekin, 2018arekin alderatuta. Zerbitzuetan, igoera %1,8koa izan da, eta sektore honetan 12.399 enplegu berri sortu dira. Industrian %0,6 baino ez da hazi enplegua, 1.188 enplegu berri, eta 2018an 4.382 gehiago lortu ziren.

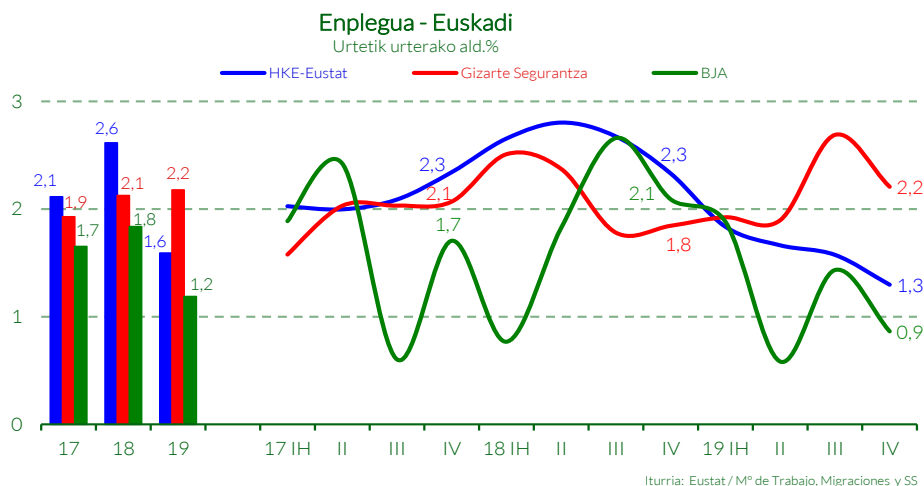
Estatistikako Institutu Nazionalak eta Eustatek emandako inkestek Euskadiko lan-merkatuaren datu positiboak ematen dituzte, baina, CETekin bat etorritik, desazeleraziorako joera egiaztatzen da. Ohi bezala, bi inkestak desberdinak dira datuen analisian, eta langabezia-tasa lau hamarren handiagoa da BJArentzat (%9,6); hau da, 6.100 langabe gehiago daude balio absolutuetan.

EINen Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera (BAI), Euskadin urritik abendura bitartean biztanleria aktiboak %0,2 egin du gora aurreko hiruhilekoarekin alderatuta; horrela, aurreko bi hiruhilekoetan joera negatiboa hautsi da, 10.600 pertsona aktibo galdu baitziren, eta orain 1.700 berreskuratu dira. Hala ere, duela urtebeteko datuari dagokionez, %0,3ko urte arteko galera izan da, urteko lehena urte arteko terminoetan, eta balio absolutuetan, 2.700 pertsona aktibo gutxiago daude 2018ko laugarren hiruhilekoan baino. Urteko datuei erreparatuz gero, biztanleria aktiboak %0,4 hazi da 2019an, 2018an baino bi hamarren gutxiago.

EAEko biztanleria landunak gora egiten jarraitzen du urte arteko kopuruetan, eta bederatzigarren hiruhilekoa da jarraian, 2018ko epe berean baino %0,3 eta 2.600 pertsona gehiago baitaude lanean. Batez beste, 2019ko okupazioa 936.100 pertsonakoa da, 2018koaren aldean %1,4ko igoerarekin, urte horretan %2,1 hazi baitzen.

EAEko langabezia-tasa %9,1ekoa da 2019ko azken hiruhilekoan, Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, udan erregistratutakoa baino bi hamarren gutxiago. Estatuko bigarren langabezia-tasarik baxuena da, hamarren bat baino ez baitu hobetu Nafarroak (%9,0). Urteko batez bestekoan, langabezia-tasak zortzi hamarren egin du behera, eta 2008tik lehen aldiz %10,0tik %9,2ra jaitsi da.

Generoaren arabera, 2019ko azken hiruhilekoan puntu bat txikiagoa da langabezia-tasa gizonen artean (%8,6) emakumeen artean baino (%9,6).

Eustaten BJAREN arabera, urritik abendura bitartean, EAEn bizi den biztanleria aktiboa 1.042.600 pertsonakoa da, eta behera egin du bai urtetik urtera, bai hiruhileko batetik bestera (Biztanleria Aktiboaren Inkestako datuen arabera), -%0,2 eta -%0,9, hurrenez hurren. Urteko batez bestekoan, bat dator Biztanleria Aktiboaren Inkestak emandako datuarekin, eta %0,4ko igoera izan du.

Biztanleria landunari dagokionez, Eustaten datuek adierazten dute 9.600 pertsona gutxiago daudela aurreko hiruhilekoarekin alderatuta (-%1,0), baina 8.100 pertsona gehiago daudela lanean 2018ko aldi berarekin alderatuta, urte arteko %0,9ko hazkundearekin. Urteko batez bestekoan, 2019an 946.200 biztanle landun zeuden, eta %1,2ko hazkundea izan zen, 2018an baino sei hamarren gutxiago.

Hala, langabeen kopurua ia ez da aldatu aurreko hiruhilekoarekin alderatuta (97.100 pertsona). Hala ere, duela urtebete baino 10.200 langabe gutxiago daude (-%9,5). Urte osoan, batez beste, 100.400 langabe gutxiago daude, %6,7 gutxiago, 2018an baino. Horrek esan nahi du aurreko hiru ekitaldiekin alderatuta nabarmen moteldu dela beherakada, langabeen kopurua askoz ere handiagoa izan baitzen.

2019ko azken hiruhilekoko langabezia-tasa %9,3koa da, eta ondoz ondoko hirugarren hiruhilekoa da %10,0aren azpitik dagoena.

Urteko datuei dagokionez, langabezia-tasa ere %10,0tik %9,6ra jaitsi da (2018ko %10,3tik). Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, urritik abendura bitartean langabezia-tasa handiagoa izango da emakumeentzat (%10,2) eta gizonentzat (%8,5).

Lan-merkatuaren susperraldiarekin bat etorritik, Gizarte Segurantzako afiliazioaren datu onek bere horretan jarraitzen dute. Hala, 2019ko afiliazioaren hazkunde-erritmoa, urteko batez bestekoan, %2,2koa izan da, aurreko urtean baino hamarren bat gehiago, eta urtea 974.200 kotizatzailearekin itxi da, 2018. urtearen amaieran baino 17.500 gehiago, eta 2008ko sabai historikoko 6.100 afiliazio baino ez.

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren (SEPE) arabera, Euskadin 114.400 langabe erregistratu ziren urteko azken hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoan baino %0,1 gehiago eta duela urtebete baino %5,6 gutxiago (6.800 langabe gutxiago 2018ko urritik abendura

bitartean). 2019ko laugarren hiruhilekoan langabezia tasa %10,5 izan zen, udan baino bi hamarren gutxiago eta duela urtebete baino zortzi gutxiago.

Urteko datuetan eta batez bestekoan, 2019an erregistratutako biztanleria langabeak %6,5 egin zuen behera, aurreko lau urteetako bakoitzean izandakoa baino txikiagoa.

Horrekin guztiarekin, Euskadiko batez besteko langabezia-tasa %10,7koa da 2019an, 2018an baino ia puntu bat txikiagoa, eta Estatuko %14,1aren oso azpitik dago.

Prezioen deflatoarea eta KPI

Eustaten CETren arabera, EAEko BPGk 2019ko laugarren hiruhilekoan prezio korranteetan izandako aurrerapena %3,3koa izan da, eta horrek EAEko ekonomiaren deflaktatzaile inplizitua 1,1 puntutan uzten du, estatukoa baino sei hamarren gutxiago.

Kontsumoko prezioei dagokienez, KPIren arabera neurtuta, inflazioa hazten joan zen 2019ko urtariletik apirilera (%1,0tik %1,7ra), eta orduan behera egiten hasi zen, urrian %0,5era iritsi arte, berriro ere gora egiteko eta urtea %1,2an ixteko.

Tasa hori Estatuko bigarren altuena da, Nafarroak hamarren batean bakarrik gaindituta. Urtearen amaieran prezioek izan duten gorakada erregaien prezioaren gorakadaren ondorioz gertatu da, eta horrek eragin du garraio taldea %5,7 igo izana.

Aldiz, etxebizitzak KPIaren beheranzko joera hartu du, prezioak -%5,2 jaitsi baitira, argindarraren prezioen jaitsierak eraginda.

Azpiko inflazioa (produktu energetikoen eta prestatu gabeko elikagaien prezioak barne hartzen ez dituen), ekainaz geroztik indize orokorraren ginetik dagoena, urteko azken hiruhilekoan ere hazten joan da urriko %1,1etik, eta %1,3an dago abenduan.

Epe laburrerako aurreikuspenak

Euskadiko BPGak hazten jarraituko du, nahiz eta desazelerazio prozesuak jarraituko duen. 2019ko ekitaldirako, Eustaten hiruhilekoko kontuetako datuek berretsi egiten dituzte EAEko BPGaren hazkunde-aurreikuspenak, Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritzak aurreikusitakoak, 2019ko urrian argitaratutako buletinean beherantz berrikusiak.

Eustaten aurrerapenaren datu horiei esker, halaber, eutsi egin zaie 2020ko ekitaldirako aurreikuspenei: EAEko ekonomiak %1,9ko hazkundera izan du, eta enpleguak, berriz, %1,2koa.

Hala ere, estimazio hauek COVID-19 koronabirusaren hedapenak sortutako egoeraren bilakaeraren zain geratzen dira, une honetan erabat aurreikusi ezin diren ondorioekin.

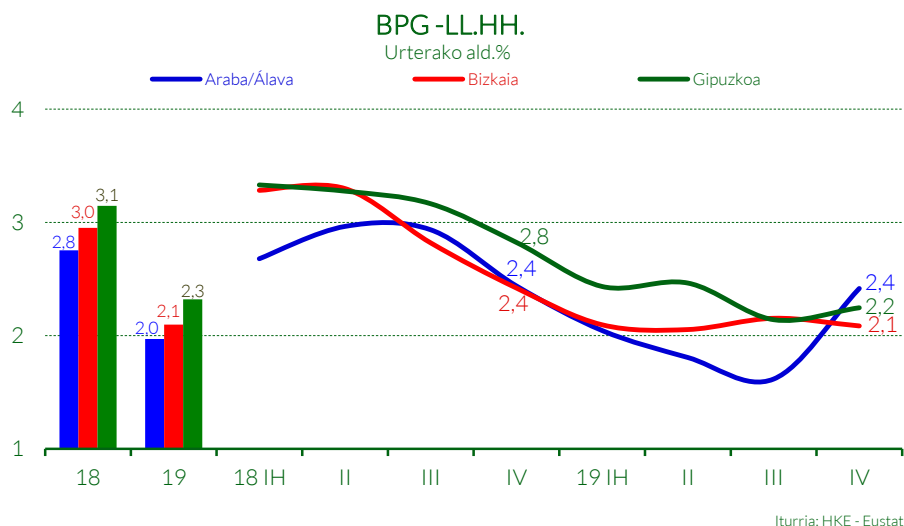
BIZKAIKO ABAGUNEA

Bizkaiko ekonomiak moteltzen jarraitzen du COVID-19 birusak ekar ditzakeen ondorioei begira. Eustatek argitaratu dituen azken Hiru Hilean Behingo Kontuen arabera, Bizkaiko BPGa, balio errealetan, azken hiruhilekoan %2,1 hazi da. Tasa hori urteko lehenengo bi hiruhilekoetan izandakoaren berdina da, eta aurreko hiruhilekoan izandakoa baino

hamarren bat txikiagoa. Beste bi lurralde historikoetako tasen gainetik egotetik azpitik egotera igaro da.

Hiruhileko arteko tasei dagokienez, Arabak izugarrizko hazkundera izan du urteko laugarren hiruhilekoan: %1,0. Bien bitartean, Gipuzkoa %0,6 hazi da, eta Bizkaia %0,2 baino ez (2015eko lehenengo hiruhilekotik izandako zifrarik apalena).

2019. urte osoan, Bizkaiko BPGa %2,1 hazi zen, Gipuzkoa baino bi hamarren gutxiago (Gipuzkoa %2,3 hazi zen), baina oraindik ere Araba baino hamarren bat gehiago (Araba %2,0 hazi zen). Dena dela, hiru lurraldeek zortzi-bederatzi hamarren galdu dituzte 2018ko hazkunde tasaren aldean.

BPG nominalean (prezio korranteetan), aurreko urtearekiko aldea portzentaje-puntu baten ingurukoa izan da; Bizkaia urtean %3,1 hazi da, Gipuzkoa baino lau hamarren gutxiago (Gipuzkoa %3,5 hazi da) eta Araba baino hamarren bat gehiago (Araba %3,0 hazi da). Prezioen deflatoreek, berriz, 2019an 1,0 puntu egin dute gora Bizkaian eta Araban, eta 1,15 puntu Gipuzkoan.

Ekoizpena

Eskaintzaren ikuspuntutik, hazkundera nabaritu da sektore guztietan, nahi eta ez izan aurreko epealdietakoa bezain handia.

Industriak abiada galdu du, baina Bizkaian beste lurralde historikoetan baino hobeto eutsi dio, energiaren bultzadari esker.

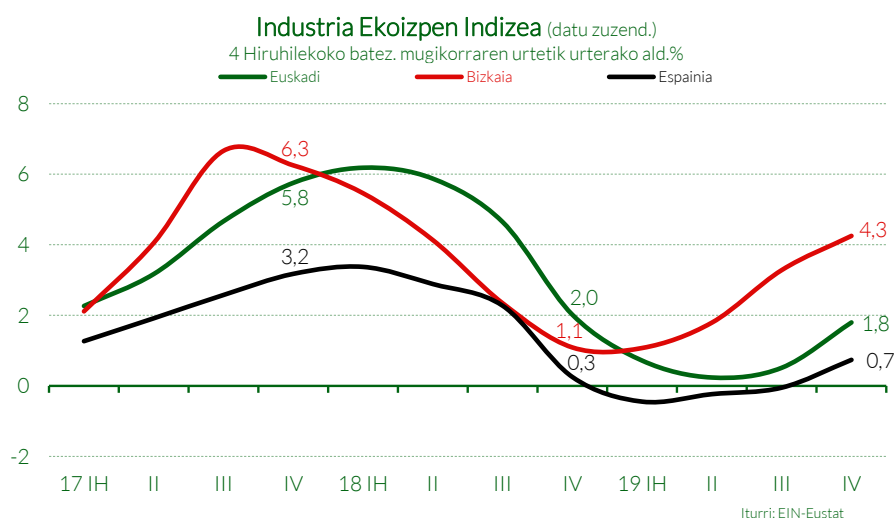
Eustaten arabera, industria-produkzioaren indizea (IPI), zuzendutako balioetan, %4,3 igo zen Bizkaian 2019an, eta urte arteko hazkundera izan zituen urte horretako lau hiruhilekoetan. Aurrerapen horrek alde handiz gaintitzen du bai EAE osoan lortutakoa (1,8%), bai Estatukoa (%0,7), baita 2018an lortutakoa ere (%1,1).

Azpi-sektoreka, IPIak Bizkaian izandako hazkunde neurri handian zor zaio energia-ekoizpenaren hazkunde handiari (%31,7), eta neurri txikiagoan manufaktura-industriari (%1,2). Erauzte-jarduerak, berriz, behera egin dute (-%3,8).

Ekoizpenaren bilakabide positiboari esker, sektoreko okupazioak ere datu onak eman ditu. Hil guztien azken eguneko kopuruen batezbestekoa kalkulaturik, industrian Gizarte Segurantzaren afiliatutako langileak 2019an 73.837 izan ziren. Kopuru hori 2015etik lortutako handiena da, eta gainera urte arteko hazkunde tasa positiboak metatu dira 2015eko hirugarren hiruhilekoaz geroztik.

Urteko hazkundea %0,7koa izan da (2018an baino hamarren bat gehiago), baina dezelerazio argia nabaritzen da lehenengo hiruhilekoko %1,3tik azken hiruhilekoko %0,5era, eta abenduko beherakada -%0,8ra ere iritsi zen.

Sektoreen adarrei erreparaturik, esan behar da ur ekoizpenean, energian eta erauzte-industrian afiliazioak %1,8 hazi zirela, nahiz eta horrek pisu erlatibo txikia izan. Bien bitartean, manufaktura-jarduerak %0,6 hazi ziren.

Azken hiruhilekoetan bezala, lan merkatuari buruzko inkestek erakusten duten eboluzioa ez dator bat IPIarekin eta afiliazioekin.

Hala, INEren Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, Bizkaian sektoreko landunak 77.730 izan dira (aurreko urtean baino ia 5.000 gutxiago). Horrenbestez, urteko beherakada -%5,7koa izan da, eta 2018ko -%7,9ko jaitsierari metatu zaio. Bestalde, urte arteko kopuruetan hamar hiruhilekotan jarraian metatu dira jaitsierak.

Eustaten Biztanleria Jardueraren Arabera inkestak ere beherakada erakutsi du urte horretan, are handiagoa (-%8,6): datu absolututan, urte bat lehenago baino 7.700 landun gutxiago, eta guztira 81.800 landun.

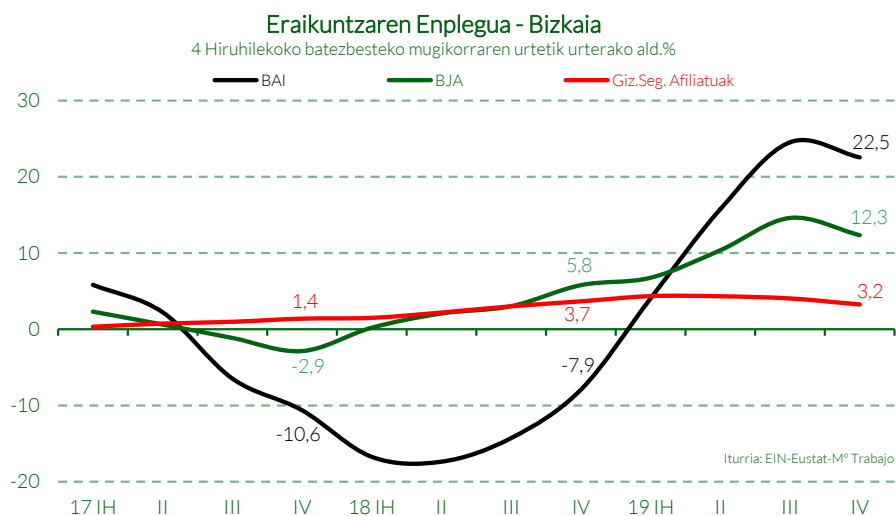
Oraindik ere eraikuntza da hazkunde handieneko sektorea, 2018an baino gutxiago hazi bada ere.

Seopan enpresa elkartearen datuen arabera, Bizkaian, lizitazio ofiziala, sektoreak nolako portaera izango duen iragartzen duena, 639 milioi eurokoa izan zen 2019an, hau da, 2018koa baino 70 milioi handiagoa. Horrenbestez, igoera %12,2koa izan da, aurreko bi urteetan izandakoen parekoa.

2019an azpimarratzekoa izan da eraikuntzaren susperraldia, %41,2 egin baitu gora, aurreko urtean %31,0ko beherakada izan ondoren. Obra zibila, aldiz, 2018an lortutako %35,2tik %4,3ra moteldu da.

Obra zibilaren barruan, 2019an Estatuko Administrazioak lizitatutako eraikuntzak hazkunde esponentziala izan du, 2018an egindako inbertsioa hutsaren hurrengoa izan baitzen. EAEko Administrazioak bikoiztu egin du aurreko urteko inbertsioa, eta Toki Administrazioak sustatutakoa aurreko urtekoaren erdira murriztu da.

Gizarte Segurantzako afiliazioek erakusten dutenez, batez beste 31.185 pertsonak lan egin zuten eraikuntzan Bizkaian: 2012tik izandako kopururik handiena, eta 2018an baino mila inguru gehiago. Ehunekoetan adierazita, %3,4ko igoera da, 2018an baino hiru hamarren txikiagoa.

Ez da horren egonkorra lan merkatuari buruzko inkestek erakusten duten portaera. 2018an sektoreko adierazle ekonomikoek erakusten zutenaren oso azpitik ibili ondoren, 2019an bai Biztanleria Aktiboaren Inkestak bai Biztanleria Jardueraren Arabera inkestak (batez ere Biztanleria Aktiboaren Inkestak) urte arteko hazkunde ikaragarriak erakutsi dituzte urteko lehenengo hiru hiruhilekoetan, eta moteldu egin dira urteko azken hiruhilekoan.

Nahiz eta oraindik ere zerbitzuak izan ekoizpenaren motor nagusia, geldotze zantzu argiak sumatzen dira haien bilakaeran.

Eustatek Bizkairako kalkulatu duen Zerbitzuen Koiunturako Indizea (ZKI), termino konstante eta zuzenduetan, motel ibili da urte osoan (%0,2 egin du aurrera lehenengo hiru hilabeteetan guztira, eta urte arteko -%2ko beherakada izan du azken hiruhilekoan), eta horrenbestez urteko indizea %0,1 izan da, orain dela sei urte hazten hasi zenetik izandako tasa txikiena.

Merkataritzak tiratu zuen indizetik, urtean %0,5 hazi baitzen (handizkako merkataritzak bultzaturik). Beste zerbitzu batzuen atalak, berriz, -%0,5eko jaitsiera izan zuen, administrazio-jarduerak eta informazioaren eta komunikazioaren arlokoek eraginda.

Termino korranteetan, prezioen igoeraren eragina kontuan hartuta, Bizkaiko ZKlak %1,1eko hazkundearekin amaitu du 2019. urtea. Nabarmenagoa da merkataritza atalaren eta beste zerbitzu batzuk atalaren arteko aldea (hurrenez hurren %29,8 eta %1,0).

Egia esan, merkataritzaren hazkundera ez da horrenbestekoa izan, aurreko urtean jasandako -%19,9ko beherakada konpentsatu baitu neurri batean.

Bizkaian, landunen indizea, ZKlaren datuen arabera, apur bat jaitsi zen bigarren urtez jarraian (2018an -%0,5 eta 2019an -%0,7), eta beste bi lurralde historikoetan, aldiz, positiboa izan da bi urteetan.

Gizarte Segurantzako afiliazioei buruzko datuak itxaropentsuagoak dira Bizkaian eta hirugarren sektorean lan egiten duten pertsonen %2,7ko hazkundera erakusten dute, nahiz eta Arabako eta Gipuzkoako hazkundeak handixeagoak izan. Kopuru absolutuetan, afiliatutako 354.369 pertsonak jardun dute lanean sektore horretan 2019an zehar (maximo historikoa), baina hazkundera galgatu egin zen urteko azken hiruhilekoan.

Zerbitzuen sektoreko jarduera-adar guztiek izan dute emaitza positiboak 2019an, eta honako hauek batezbestekoaren gainetik nabarmendu dira: Administrazio Publikoa, Hezkuntza eta Osasuna (%5,9), Informazioa eta Komunikazioak (%3,8), eta Arte eta Jolas Jarduerak (%3,6).

Lan merkatuari buruzko inkestek ere 2019an emaitza positiboak izan dituzte zerbitzuen sektoreko okupazioari dagokionez, tasak apalagoak izan badira ere. Hala, Biztanleria Aktiboaren Inkestak urteko %1,8ko aurrerapena berretsi du (aurreko urtekoaren erdia), eta Biztanleria Jardueraren Arabera inkestak, berriz, %2,1ekoa (2018an baino lau hamarren gehiago).

Bi inkesta horiek bat datoz dezelerazioaren bidea erakustean: %4,0 inguruko tasak izan dira urteko lehen hiruhilekoan eta %1,0 azpitikoak urteko azken hiruhilekoan.

Barne-eskaera

Barne eskariak jarraitzen du Bizkaiko ekoizpen-jardueratik tiratzen, nahiz eta indarra galdu, batez ere urtearen bigarren erdian.

Bolumenari dagokionez (prezio konstanteetan), Eustatek hiru hilean behin prestatzen duen Txikizkako Merkataritzaren Indize Orokorraren datuek erakusten dute apur bat behera egin zuela 2019an (-%0,1), azken hiruhilekoko beherakadaren ondorioz. Izan ere, orduan %2,0 jaitsi zen, aurreko urteko epealdi berekoarekin konparatuta. Bizkaian ez bezala, Araban eta Gipuzkoan hazkundera izan zuten (hurrenez hurren %2,0 eta %1,8).

Sektorez sektore, elikadurako salmentak %0,6 handitu ziren, eta ibilgailuentzako erregaien salmentak %2,2. Gainerako produktuen txikizkako merkataritzak, berriz, -%0,8ko jaitsiera izan zuen 2018ko aldean

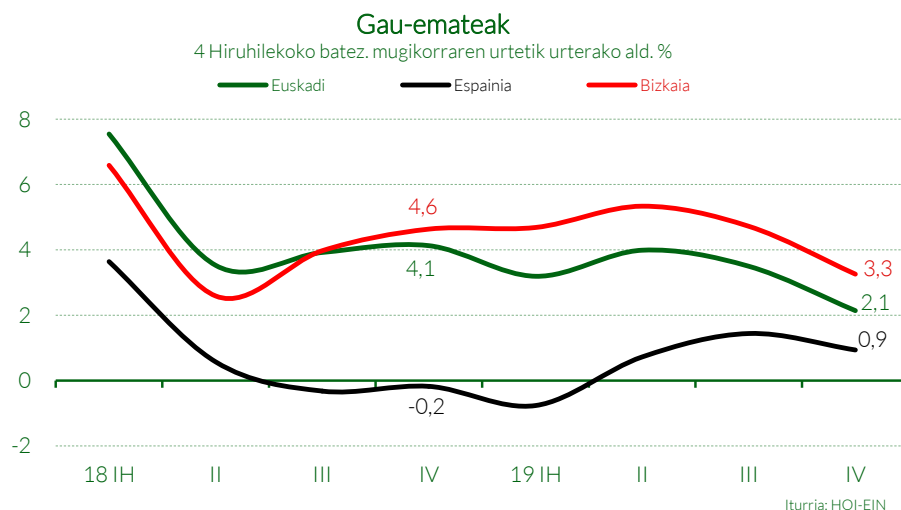
Prezio korranteetan bai, Bizkaiko Txikizkako Merkataritzaren Indize Orokorra hazi egin zen 2019an (%0,6), baina Arabako eta Gipuzkoako hazkundeetatik urrun geratu zen (hurrenez hurren %3,1 eta %2,6).

Etxebizitzaren transakzioei dagokienez, 2019an Bizkaian 12.124 higiezin eskualdatu ziren, 2018an baino %1,8 gutxiago, lau urtez gora egin eta gero. Beste horrenbeste gertatu da Estatu osoan, non beherakada %2,8koa izan baita. Araban eta Gipuzkoan, oster, 2014an hartutako goranzko bideari eutsi diote.

Bizkaiari erreparatuta, bertan behera egin dute (-%3,2) merkatu libreko eskualdaketek, eta besteak %27,7 hazi dira (hiru urtetan murriztu ondoren). Hala ere, azken horiek guztizkoaren %5,5 baino ez dute egiten.

Beste ikuspegi batetik, beherakada askoz handiagoa da etxebizitza berrietan (-%8,1) erabilietan baino (-%0,7), kontuan izanik erabilitako 6,6 etxebizitza eskualdatzen direla etxebizitza berri bakoitzeko.

Bizkaian bisitarien eta ostatu-gauen hazkunde tasak aurreko lau urteetan baino txikiagoak izan arren, EAEko eta Estatuko batezbestekoen gainera daude.

INeren Hotel Okupazioaren Inkestak (HOI) zenbatetsitakoarekin bat, Bizkaia bisitatu eta Bizkaiko hotel-establezimenduetan ostatu ziren bisitariak %3,9 hazi ziren 2019an (2018an %4,6 hazi ziren).

Hazkunde horrek gaintu egin ditu Euskal Autonomia Erkidegoarena (%2,9) eta Estatu osoarena (%3,1). Atzerriko bisitarien hazkundea (%7,8) askoz handiagoa izan da Estatuko turistena baino (%1,3), batez ere urtearen erdialdeko hiruhilekoetan.

Ostatu-gauen gehikuntza ez da hain handia izan eta %3,3ra iritsi da, nahiz eta portzentaje beretik abiatu (%4,6) 2018an. Horrela gertatu da batez besteko egonaldia laburtu egin delako, batez ere.

Eustaten Turismo Establezimendu Hartzaileen Inkestatik antzeko ondorioak ateratzen dira, baina portzentaje-tasak apur bat apalagoak dira. Hala, inkesta horren arabera, 2019an

sartu ziren bidaiarien kopurua %3,7 hazi zen, eta ostatu-gauen kopurua, berriz, %2,8. Bi kasuetan, atzeritarren hazkunde tasa Estatuko turisten tasaren bikoitza da.

Landa-turismoak ez du urte ona izan. Horrelako establezimenduetan ostatatzen diren turisten sarrera %2,8 murriztu zen, eta ostatu-gauak gehixeago (-%4,2). Batez besteko egonaldiaren laburtze hori gehiago nabarmentzen da bisitari atzeritarren kasuan.

Aurreko datuekin bat etorritz, Bizkaian turisten batez besteko egonaldia 1,93 egunekoa izan da (2018an, berriz, 1,95 egunekoa izan zen), eta Gipuzkoako eta Arabako zifren artean mantendu da (Gipuzkoan 2,03 eta Araban 1,89).

Beste bi lurralde historikoetan eta Estatu osoan gertatu den bezala, matrikulazioen kopuruak goia jo zuen 2018ko hirugarren hiruhilekoan eta harrezkero beheraka hasi zen hiruhilekotik hiruhilekora, harik eta 2019ko hirugarren hiruhilekoan hondoan jo zuen arte.

Hala ere, laugarren hiruhilekoko susperraldia, zeina behin-behinekoa izan litekeen, ez da nahikoa izan urtea positiboan amaitzeko (urteko tasa -%2,4 izan da). 2012tik ez zen horrelakorik gertatu.

Beherakada gehiago igarri da zama-ibilgailuetan (-%11,4), nahiz eta aurreko urtean hobeto eutsi zioten (12,8). Turismo-ibilgailuetan %2,7 jaitsi da, eta motozikleta eta ziklomotorren matrikulazioak %15,0 ugaitu dira.

Kanpo-eskaera

Bizkaitik kanporako salmenten geldialdia. Inportazioek ere behera egin dute, baina neurri txikiagoan.

Industria, Merkataritza eta Turismo Ministerioko Merkataritzako Estatu Idazkaritzak emandako datuen arabera, Bizkaiko esportazioek %7,3 egin dute behera 2018koen aldean.

Datu txarra iduri lezake, baina aurreko bi urteetako hazkundeak oso garrantzitsuak izan dira: 2017an ia %20,0 eta 2018an ia %10,0. Bi urte horiek albora utzita, zifra absolutua 2014an bakarrik gainditu zen.

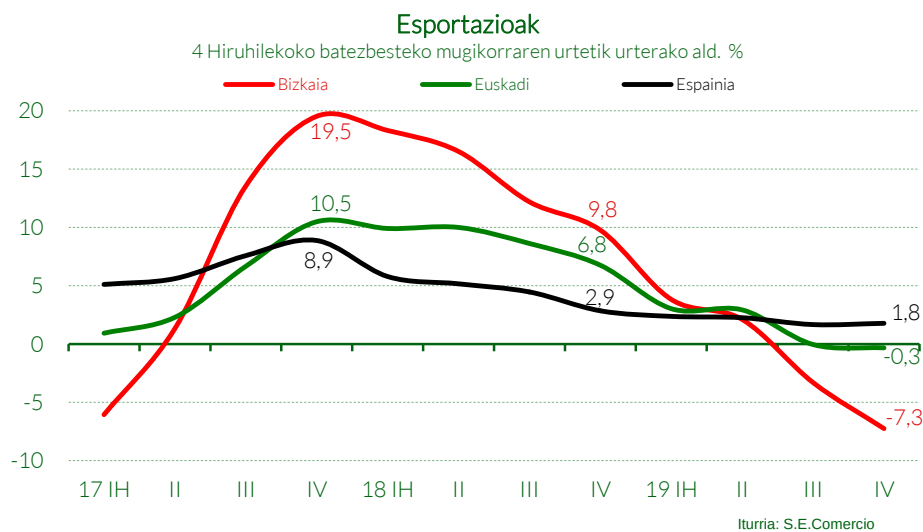
Helmugei dagokienez, behera egin dute bai EBko kide diren estatuetara egindako salmentek (-%5,4) eta bai EBtik kanpoko herrialdeetara egindakoek ere; azken horiek bi aldiz gehiago jaitsi dira (-%10,7).

Produktuei begiratuta, %2,7 jaitsi dira salmenta ez energetikoak (horrelakoak esportazio guztien %79,0 dira), baina are gehiago jaitsi dira salmenta energetikoak (-%21,2).

Ez energetikoen barruan, gehiago sumatzen da EB xede duten salmenten beherakada (-%3,9), eta ia ez da jaitsierarik sumatzen helmuga EBtik kanpo duten salmentetan (-%0,3).

Sektorekako azterketa eginda, urte ona izan da kontsumoko ondasun iraunkorren salmentetarako, nahiz eta pisu erlatibo txikia izan guztizko kopuruan. Alderdi negatiboan, arestian aipatutako produktu energetikoez gainera, lehengaien eta autogintzako sektorearen beherakadak nabarmentzen dira (hurrenez hurren -%20,2 eta -%12,3). Azken

sektore horrek ezin sendotu izan ditu hirugarren hiruhilekoan antzemandako suspertze zantzuak, eta bai 2018an bai 2019an behera egin duen sektore bakarra da.

Esportazioak bezala, Bizkaiko inportazioak ere murriztu egin dira 2019an, baina esportazioak baino gutxiago (-%2,1 urtean).

Jatorriaren arabera, munduko gainerako herrialdeetan egindako erosketen murrizketak (-%3,1) eragin du beherakada, zeren eta EB barruko erosketek positiboan eutsi baitiote (%0,5).

Produktuekin antzera gertatu da. Inportazio energetikoak %5,6 gutxitu dira, eta ez energetikoak %1,1 gehitu dira.

Bizkaiko merkataritza-balantza energetikoa beti da negatiboa Petronorren inportazioen ondorioz, baina 2019koa baxuena izan da 2014az geroztik. Bestalde, merkataritza-balantza ez energetikoa 2007tik positiboa da, baina 2019koa txikiagoa izan da 2018koa baino. Datu horiekin bat etorritik, esportazioak gehiago murriztu dira inportazioak baino.

Lan merkatua

Lan merkatuan oraindik ere lanpostuak sortzen ari dira, antzematen den dezelerazioa gorabehera. CETen datuen arabera, Bizkaiko ekonomian lanaldi osoko lanpostu baliokideak 2019an 490.800 izan dira, hau da, 2018an baino 8.000 bat lanpostu gehiago.

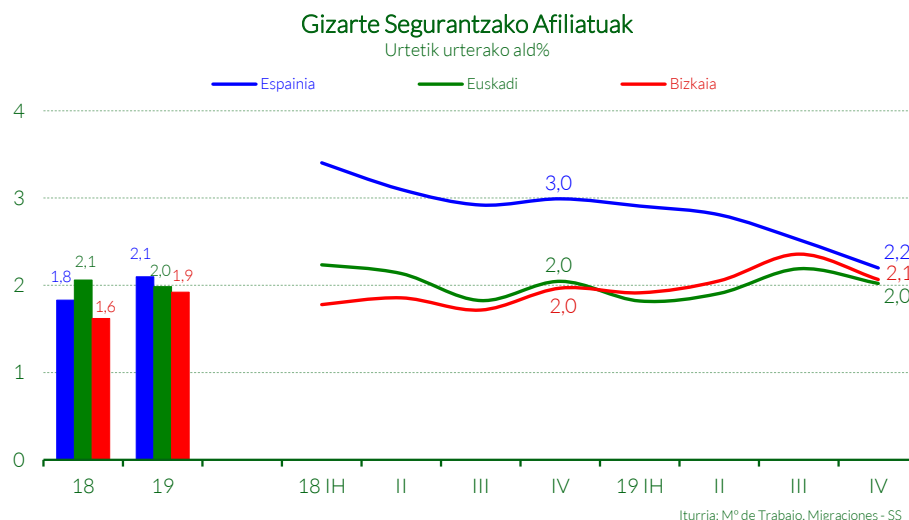
Urteko gehikuntza %1,6koa izan da, aurreko urtean lortu zen %2,4ko hazkunde baina zortzi hamarren apalagoa. Hazkunde tasa Gipuzkoakoaren berdina da, eta Arabakoa baino bi hamarren handiagoa.

INEn Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, Bizkaian biztanleria aktiboa 2019an %0,5 hazi da, aurreko bi urteetan murriztu eta gero. Eta biztanleria landuna are gehiago hazi da (%1,7). Dagoeneko bost urte daramatza gora egiten.

Gainera, biztanleria landun %8,5 murriztea lortu da, eta dagoeneko seigarren urtean izan du jaitsiera adierazgarria.

Horren guztiaren ondorioz, noski, langabezia tasak behera egin du: %11,6 izan zen 2018an, eta %10,6 izan zen 2019an, portzentaje-puntu bat gutxiago.

INEn arabera, Bizkaiko langabezia tasa hiru lurralde historikoetako altuena da, zeren Araban %8,3 baita eta Gipuzkoan %7,3; baina kontuan hartu behar da bi probintzia horiek direla Estatu osoan langabezia tasa txikiena izan dutenak 2019ko laugarren hiruhilekoan.

Eustaten Biztanleria Jardueraren Arabera inkestak ez du erakusten biztanleria aktiboaren gehikuntzarik, aitzitik, aurreko urteko zifrari eutsiko genioke, eta orduan bai, %0,5 hazi zen. Biztanleria Aktiboaren Inkestarekin bat etorritik, biztanleria landuna bosgarren urtez hazi dela erakusten du, baina azpimarratzen du 2019ko tasa (%0,8) azken bost urteetako apalena dela. Langabeak %6,5 gutxitu dira, eta horrenbestez langabezia tasa %10,9 izan da, 2010etik inoiz izandako txikiena.

Eustaten arabera, Bizkaian emakumeen langabezia tasa %11,9 da (aurreko urtean baino bi hamarren gutxiago) eta gizonen langabezia tasa %9,9ra jaitsi da (lehengo %11,2tik). Beraz, bi tasen arteko aldea handitu egin da.

Gizarte Segurantzako afiliazioari buruzko datu onak. Hileko batezbestekoari erreparatuta, Bizkaian Gizarte Segurantzako afiliazioak %2,1 gehitu ziren 2019an zehar, eta hirugarren hiruhilekoa nabarmentzen da, urte arteko %2,4ko hazkundearekin.

Bizkaiko hazkunde tasa Gipuzkoakoaren berdina da eta Araban izandakoaren oso gaitetik dago (Arabak %1,4). Estatuko %2,6ko tasa baino txikiagoa izan arren, Bizkaikoak bi hamarren egin du gora 2018koaren aldean, eta Estatukoa, berriz, puntu erdi jaitsi da.

Sexuen arteko banaketan, afiliatu kopuruen arteko aldea aurreko urtekoa baino apur bat txikiagoa da. Gizonak %52,2tik %51,9ra jaitsi dira, eta emakumeak %47,8tik %48,1era igo dira.

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren datuen arabera, Bizkaian langabeen batez besteko kopurua 66.000 izan zen 2019an, hau da, langabeak aurreko urtean baino 5.000 gutxiago izan ziren. Ehunekoetan, langabeen portzentajea %7,1 jaitsi zen urte osoan, baina urteko azken hiruhilekoan jaitsiera motelagoa izan zen (urte arteko -%5,6ko tasa).

Nolanahi ere, langabeziaren murrizketa Bizkaian handiagoa izan da beste bi lurralde historikoetan eta Estatu osoan baino.

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoan inskribatutako biztanleen kopurua sektore guztietan jaitsi da, baina bereziki eraikuntzan (-%14,3 urtean), eta apenas geratzen diren 5.430 pertsona sektore horretatik etorritakoak.

Sozietateen demografia

Sozietateei dagokienez, 2019an Bizkaian 1.685 sozietate eratu dira, eta kopuru hori urteko lau hiruhilekoen artean hainbanatu da, nahiz eta harpidetutako kapitalaren gehikuntza sumatu den urtearen azkenean. Beti bezala, modalitate aukeratuena sozietate mugatua izan da, eta ia ez da eratu sozietate anonimorik (hamar eratu dira urte osoan).

Hori bai, 2019an gora egin du kapitala handitu duten enpresen kopuruak (zehazki, %3,6 igo da), baita handitze horien bolumenak ere (%35,4). Datu negatibo gisa, ordea, amaiera eman zaio desegindako enpresen kopuruak beherantz egin duen sei urteko boladari, zeren 2019an berriro handitu baita kopuru hori, %1,3ko igoerarekin.

Prezioen bilakaera

CETen datuekin, BPG nominala (prezio korronteetan) %3,0 eta %3,2 bitartean ibili zen hiruhileko guztietan. Horrenbestez, urte osokoa %3,1ekoa izan zen. BPG erreala (bolumenekoa) %2,1 izan denez, prezioen deflatoarea %1,0 izan da.

2019aren hasieran kontsumoko prezioen indizeak (KPI) %1,0 inguruko urte arteko tasak izan zituen, eta gero hazten joan zen, apirilean goia jo arte (%1,6).

Hortik aurrera behera egin zuen iraileko eta urriko %0,4raino, eta berriro hartu zuen goranzko bidea, abenduan %1,1era iritsi arte.

2019ko otsailetik, Bizkaiko KPIa Estatu batezbestekoa baino bi-lau hamarren gorago egon da.

KPIa osatzen duten produktu guztien prezioak igo dira, etxebizitzarekin lotutako gastuak eta aisiaren eta kulturaren arloko gastuak izan ezik; horiek, hurrenez hurren, %1,6 eta %0,5 jaitsi dira. Igoera garrantzitsuak izan dira garraioan (%2,6) eta hotel, kafetegi eta jatetxeetan (%1,9), besteak beste.

Epe laburrerako aurreikuspenak

Ez dakigu noraino irits daitekeen COVID-19aren eragina ekonomian. Azken hilabeteotako ziurtasunik gabeko egoeraren ondorioz, itxura guztien arabera, ezin izango dira gauzatu orain arte egindako iragarpenak.

Dena dela, gaur gaurkoz ezin daiteke kalkulatu zenbateraino beheratu litezkeen iragarpenak. Itxaron egin beharko da, pandemiaren hedapenaren aurka abian jarritako neurriek nahi bezalako emaitzak ekartzen dituzten ikusteko.

Funcaseko aurreikuspen taldearen martxoko kontsentsuak hamarren bat beheratu du 2020ko BPGaren aurreikuspena, %1,5eraino, eta ez du baztertu are gehiago murriztu behar izatea, koronabirusa dela eta.

Ekonomiaren Abagunearen Adierazkarien Laburpena

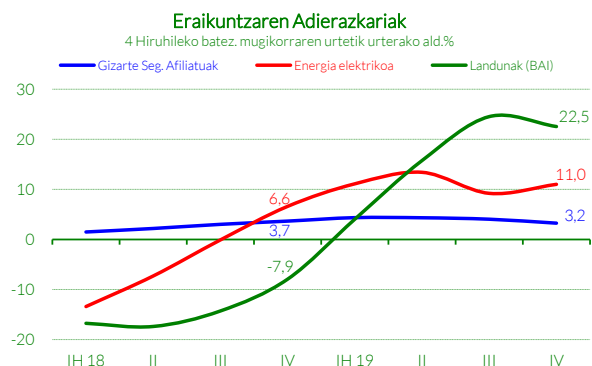
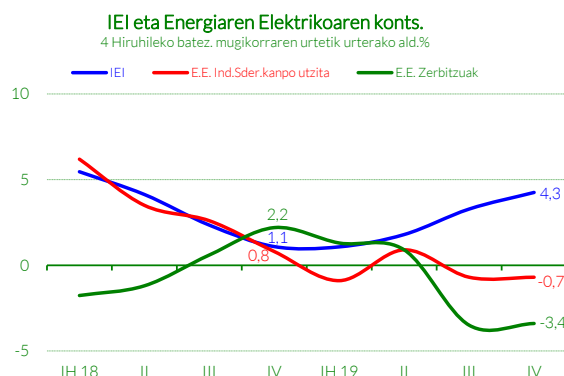
Urtetik urterako ald%

	Iturria	Epealdia	Bizkaia		Euskadi		Espainia	
			2018	2019	2018	2019	2018	2019
BPG BOLUMINA	Eustat/INE	IV Hiruhilekoa	2,4	2,1	2,6	2,2	2,1	1,8(a)
BPG NOMINALA	Eustat/INE	IV Hiruhilekoa	3,5	3,1	3,7	3,3	3,4	3,6(a)
EKOIZPENA								
-I.E.I. Orokorra	Eustat/INE	Urt.-Abendua	1,3	4,7	2,3	2,3	0,7	0,7
-I.E.I. Orokorra zuzenduta	Eustat/INE	Urt.-Abendua	1,1	4,3	2,0	1,8	0,3	0,7
-Landunak Guztira	INE	IV Hiruhilekoa	0,1	1,7	2,1	1,4	2,7	2,3
-Landunak Guztira	Eustat	IV Hiruhilekoa	1,8	0,8	1,8	1,2	--	--
-Gizarte Segurantzako Afiliatuak	G. Segurantz	Urt.-Abendua	1,9	2,3	2,1	2,2	3,2	2,6
INDUSTRIA								
-I.E.I. Ateratze Industriak	Eustat/INE	Urt.-Abendua	1,7	-3,5	14,0	-2,5	-5,4	1,2
-I.E.I. Beste Manufakturak	Eustat/INE	Urt.-Abendua	2,2	1,4	3,1	0,8	1,5	0,8
-I.E.I. E.Elek., Gasa eta Ura	Eustat/INE	Urt.-Abendua	-4,5	31,7	-1,6	14,7	-1,9	-1,4
-Landunak Industrian	INE	IV Hiruhilekoa	-7,9	-5,7	-3,3	-5,0	2,3	2,0
-Landunak Industrian	Eustat	IV Hiruhilekoa	0,7	-8,6	4,1	-1,6	--	--
-E. Elek. Kons. Industrian	Iberdrola	Urt.-Abendua	-0,8	-1,0	1,0	-2,3	--	--
-E. Elek. Kons. Ind. Sid. Gabe	Iberdrola	Urt.-Abendua	0,8	-0,7	1,8	-1,9	--	--
ERAIKINTZA								
-Landunak Eraikintza	INE	IV Hiruhilekoa	-7,9	22,5	4,8	5,2	8,3	4,6
-Landunak Eraikintza	Eustat	IV Hiruhilekoa	5,8	12,3	4,2	3,1	--	--
-En. Elek. Knts. Eraikintzan	Iberdrola	Urt.-Abendua	6,6	11,0	4,2	10,6	--	--
ZERBITZUEN SEKTOREA								
-Bidaia-irien Mugimendua	INE	Urt.-Abendua	4,6	3,9	3,6	2,9	1,5	3,1
-Bidaia-irien Mugimendua	Eustat	Urt.-Abendua	3,5	3,7	4,4	3,7	--	--
-Gauak	INE	Urt.-Abendua	4,6	3,3	4,1	2,1	-0,2	0,9
-Gauak	Eustat	Urt.-Abendua	6,1	2,8	7,2	3,7	--	--
-Landunak Zerbitzuetan	INE	IV Hiruhilekoa	3,7	1,8	4,2	2,9	2,5	2,4
-Landunak Zerbitzuetan	Eustat	IV Hiruhilekoa	1,7	2,1	1,0	2,1	--	--
-En. Elek. Knts. Zerbitzuetan	Iberdrola	Urt.-Abendua	2,2	-3,4	1,7	-2,0	--	--
LAN MERKATUA								
-Langabezia Tasa	INE	IV Hiruhilekoa	11,5	10,6	9,6	9,1	14,4	13,8
-Langabezia Tasa	Eustat	IV Hiruhilekoa	11,4	10,5	10,3	9,3	--	--
-Erregistratutako Langabezia	SEPE	Urt.-Abendua	-6,8	-7,1	-7,4	-6,5	-6,5	-4,0
-Erregistratutako Kolokazioak	SEPE	Urt.-Abendua	2,9	0,1	3,2	0,2	2,3	-0,2
BARRU ESKARIA								
-I.E.I. Kontsumo O.	Eustat/INE	Urt.-Abendua	--	--	5,6	2,3	-0,7	1,5
-Autoen Matrikulazioa	D.G. Tráfico	Urt.-Abendua	7,0	-2,7	5,1	-2,4	6,3	-3,5
-E. Elek. Knts. Etxetan	Iberdrola	Urt.-Abendua	1,1	-4,1	0,5	-3,6	--	--
-I.E.I. Kontsumo O.	Eustat/INE	Urt.-Abendua	--	--	3,3	2,8	2,1	2,6
-Garraio-lbilgailuen matrik.	D.G. Tráfico	Urt.-Abendua	15,3	-10,7	12,8	-11,4	8,8	-3,2
KANPOKO ESKARIA								
Esportazioak Guztira	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	9,8	-7,3	6,8	-0,3	2,9	1,8
-Esp. Guztira ez energetikoak	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	7,8	-2,7	5,7	2,0	1,9	2,5
-Esp. G.E.E. Europako-Batas.	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	7,3	-3,9	7,1	5,3	1,8	2,4
-Esp. G.E.E. munduko gainer.	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	8,7	-0,3	3,1	-4,3	2,1	2,7
Inportazioak Guztira	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	10,1	-2,1	8,8	-0,8	5,6	1,0
-Inp. Guztira ez energetikoak	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	6,6	1,1	6,9	1,0	3,7	2,4
-Inp. G.E.E. Europako-Batas.	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	3,2	0,8	5,0	0,9	3,2	0,6
-Inp. G.E.E. munduko gainer.	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	12,1	1,6	11,3	1,4	4,4	5,2
PREZIO ETA SOLDATAK								
-KPI	INE	Urt.-Abendua	1,6	0,9	1,6	1,0	1,7	0,7
-PIIA	INE	Urt.-Abendua	--	--	5,2	0,5	3,0	-0,4
-Itundutako soldata-igoera	Mº de Empleo	Urt.-Abendua	1,9	1,6	1,8	1,7	1,8	2,3
EKONOMIAREN FINANTZAKETA								
-Kredituak S. Egoiliarretan	BdE	III Hiruhilekoa	2,1	-3,5	0,1	-2,8	-3,6	-2,0
-Gordailuak S. Egoiliarretan	BdE	III Hiruhilekoa	1,2	4,1	2,8	4,9	2,8	4,9

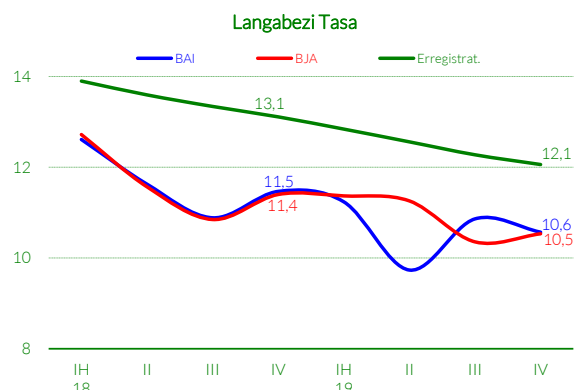
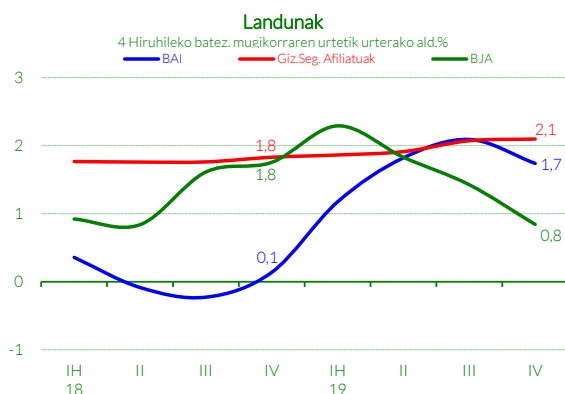
Daturik gabe=d.g.

Bizkaiko Abagune Ekonomikoaren Laburpen Grafikoa

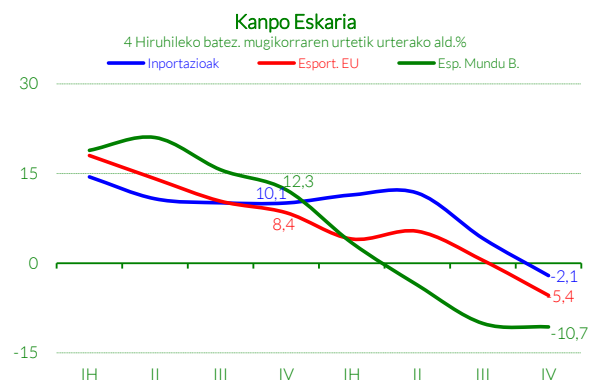
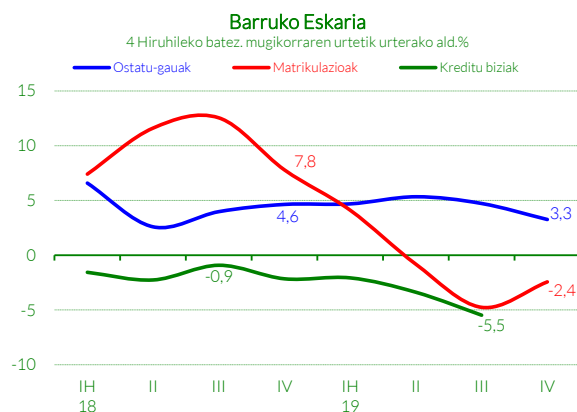
Ekoizpen Jarduera

Lan Merkatua

Barruko Eskaria eta Kanpokoa

ZERGA ABAGUNEA

2019ko lehen hiru hiruhilekoetan areagotu egin zen sozietate ez-finantzarioen ekoizpen-jardueraren dezelerazioa, aurreko urteko aldi berarekin alderatuta, Espainiako Bankuaren hiruhileko Balantzeen Zentralak (CBT) emandako datuen arabera.

Hala, sozietate ez-finantzarioen balio erantsi gordina %0,5 baino ez zen handitu termino nominaletan 2019ko irailera arte, 2018ko epe berean igoera %3,7koa izan zenean. Jarduera-adarren portaera ez da homogenea izan: alde batetik, industriaren BEG -%9,0 uzkuritu da, eta, bestetik, gainerako adarrak hazi egin dira, energiarena nabarmenduz, azken hau %6,6 igo baita.

Enpleguak hazten jarraitu zuen, %0,6an, 2018ko aldi berean (%2,0) baino askoz erritmo txikiagoan. Hazkundera batez ere langile finkoen kontratazioa %1,1 handitu zelako sortu zen, ez-finkoena -%1,3 jaitsi baitzen aldi horretan.

2018an, 2013tik lehen aldiz, enplegua sortu zuten enpresen ehunekoak behera egin zuen eta 2019ko datuek erakusten dute joerak bere horretan jarraitzen duela: %48,9 eta duela urtebete %51,7koa izan zenean.

2019ko lehen bederatzi hilabeteetan batez besteko ordainsariek gora egin dute 2018ko aldi berarekin alderatuta, %1,7tik %2,2ra. Horren arrazoia da lehen aipatutako plantillen hazkunde txikiagoa langileria-gastuen hazkunde-erritmo moderatuagoak indargabetzen duela (%2,9 eta iaz %3,7).

Emaitza Arrunt Garbia (EAG) 2019ko irailera arte %1,0 jaitsi zen urtetik urtera, 2018ko aldi berean %5,4 hazi bazen ere. Mozkin arrunten jaitsiera orokorra izan da sektore guztietan, energiaren adarrean izan ezik, han handitu egin baitziren.

Urteko lehen hiru hiruhilekoetako azken emaitza %44,5 murriztu da ezohiko diru-sarrera eta gastuengatik, bai 2018an sortutako gainbalio handiengatik, bai 2019an aktibo finantzarioei lotutako minusbalia eta narriadura batzuk kontabilizatzegatik.

Azkenik, aktibo garbiaren zein baliabide propioen batez besteko errentagarritasun-ratioek antzeko balioak edo zertxobait txikiagoak dituzte 2018ko iraileko datuekin alderatuta, mozkin arrunten hazkundeak eraginda. Gainera, errentagarritasun negatiboak dituzten enpresen proportzioa %28 igo da.

2019ko lehen hiru hiruhilekoetan zertxobait igo dira batez besteko zorpetze-mailaren ratioak, bai aktiboari dagokionez, bai soberakin arruntei dagokienez.

Fiskalitateari dagokionez, Estatuaren zerga-bilketa, 2019ko urtarriletik azarora bitartean, 197.853 milioikoa izan da, lurralde-administrazioei egotz dakiekeen partaidetza barne, eta %1,6ko igoera izan du 2018ko aldi berarekin alderatuta, handiagoa zeharkako zergetan (%3,3) zuzenekoetan baino (%0,1).

Hazkunde izenduna eta diru-bilketaren garapena

2019an, zerga itunduen bidezko diru-bilketak marka historikoa izan zuen EAEn, eta aurrekontuan jasotakoak baino 204 milioi euro gehiago ingresatu zituen.

EAEko zerga itunduen bidezko bilketa gordina 19.216,9 milioi eurora iritsi zen, urte arteko %3,8ko hazkundearekin, 18.513,0 milioiren eta 2018an lortutako %3,3ko hazkundearen aldean.

2019an, foru-ogasunek egindako itzulketak %6,1 igo ziren EAEn, 2018ko %2,4ko gorakadaren aldean; Bizkaian eta Gipuzkoan, berriz, %8,9 eta %5,6 egin zuten gora, hurrenez hurren; Araban, berriz, %0,6 egin zuten behera. 2018an, Bizkaian negatiboak izan ziren (-%3,2); beste bi lurraldeetan, berriz, gora egin zuten, Gipuzkoan %5,9 eta Araban %12,5.

Hala, 2019an, EAEko zerga itunduen bidezko bilketa garbia 15.469,6 milioi eurokoa izan da, eta urte arteko igoera %3,3koa izan da, urtebete lehenago lortutako %3,5 baino bi hamarren txikiagoa. Bizkaiairi dagokionez, Foru Aldundien arteko doikuntzak egin aurretik, itundutako zergen diru-sarrera garbiak 9.237,3 milioira iritsi ziren, eta urtetik urterako igoera %4,5ekoa izan zen (%4,4 2018an).

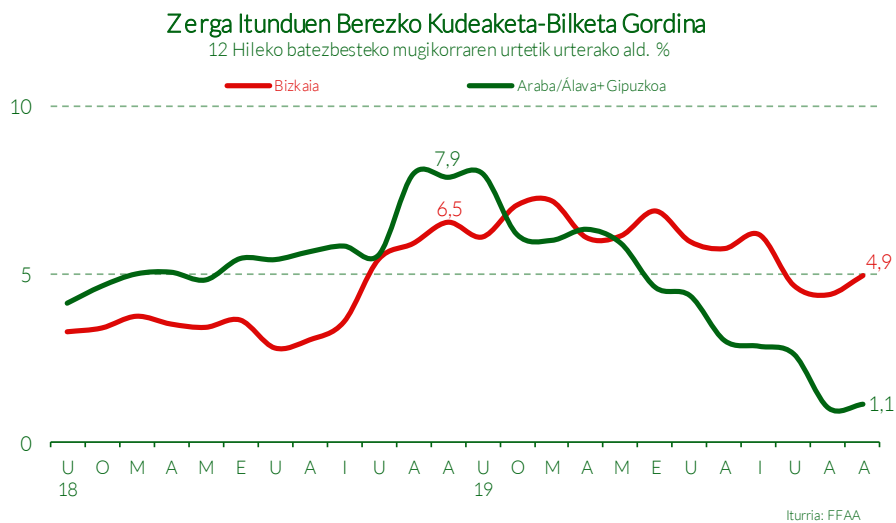
Estatuarekiko doikuntzak alde batera utzita (1.595,3 milioi), EAEn kudeaketa propioaren bidezko diru-bilketa garbia (guztizkoaren %89,7) 13.874,2 milioikoa izan da, eta urtetik urterako igoera %2,7koa izan da (%8,4 2018an); izan ere, bilketa gordina %3,3 hazi bada ere, itzulketak proportzio handiagoan egin dira, %5,9 alegia.

Bizkaian, FFAAen arteko doikuntzen aurretik, kudeaketa propioko zerga itunduek eragindako diru-sarrera garbiak 8.433,0 milioi eurora iritsi ziren 2018an, eta urtetik urterako %4,2ko aurrerapena izan zuten, duela urtebete lortutako %8,8ko erdia baino gutxiago, nahiz eta EAE osoan lortutako gehikuntzaren gainera dagoen (%2,7). Diru-sarrera garbien hazkunderik txikiena diru-bilketa (%4,9) eta itzulketak (%9,2) haztearen ondorio da; 2018an, berriz, diru-bilketaren hazkundera (%6,5) itzulketen beherakadarekin batera gertatu zen (-%4,6).

Era berean, foru-aldundien artean BEZaren eta fabrikazio-zerga berezien doikuntzak ekarpen-koefizienteen arabera egin eta lurralde historikoen arteko transferentziak egin ondoren, Bizkaiko kudeaketa propioagatiko diru-sarrera garbiak 2019an 7.190,9 milioi eurora iritsi ziren (2018an baino 193,3 gutxiago), eta urte arteko hazkundera %2,8koa izan zen, duela urtebete lortutako %8,0tik urrun.

Kapituluka eta kudeaketa propioaren barruan, EAEko zerga-bilketa, 2019an, zuzeneko zergapetzearen %1,6ko hazkundearen eta zeharkako zergapetzearen %4,3ko hazkundearen emaitza izan da; Bizkaian, berriz, zuzeneko zergapetzearen %1,5eko eta zeharkako zergapetzearen %6,7ko aurrerapenak eragin du, Foru Aldundien arteko doikuntzak egin aurretik.

Grafikoak Bizkaian kudeaketa propioko zerga itunduen bidez egindako bilketa gordinaren bilakaera erakusten du, lurralde historikoen arteko doikuntzak egin aurretik eta Estatuarekiko doikuntza alde batera utzita.

Zuzeneko zergapetzearen bilakaera

Zuzeneko zergapetzeak lanagatiko atxikipenak bultzatutako hazkundeari eusten dio.

EAEko zuzeneko zergapetze gordinaren urteko hazkundea %1,6koa izan da 2019an (2018ko %7,6ko igoeraren aldean); izan ere, Bizkaian eta Gipuzkoan, hurrenez hurren, %2,3 eta %1,9 egin du gora, eta Araban, berriz, -%1,1. Hala, 2018an, zerga bideratuak nabarmen hazi ziren hiru lurraldeetan: Bizkaian, %5,7; Araban, %13,8; eta Gipuzkoan, %8,1.

Zuzeneko zergen bidez egindako itzulketek oso portaera desberdina izan dute lurraldeen artean, aurreko urtearekin alderatuta. Hala, behera egin dute bai Araban (-%1,5, 2018an %21,9 hazi ondoren), bai Gipuzkoan (-%3,9, duela urtebeteko %0,4ko igoeraren ondoren), eta Bizkaian, berriz, %14,2ko beherakadaren ondoren %6,7 igo da 2019an. Bizkaiko joera-aldaketa hori Sozietateen gaineko Zergaren itzulketen %31,2ko igoera handiak eragin zuen batez ere (2018an %41,8 jaitsi ziren), eta zergaren karga-tasa berria indarrean jartzeak eragina izan du 2018ko ekitaldiko autolikidazioetan, 2019ko uztailean aurkeztu zirenak alegia (tasa orokorra %28tik %26ra igaro zen).

Hala, EAEko zuzeneko diru-bilketa garbiak %1,6 egin zuen gora 2019an (2018an, berriz, %10,2), alde batetik Bizkaian %1,5 eta Gipuzkoan %3,0 egin zuelako gora, baina, bestetik, Araban -%1,0 egin zuelako behera.

Lanagatiko atxikipenak portaera positiboa izaten jarraitzen dute, enpleguaren hobekuntzaren eta soldaten igoeraren baterako eragina dela eta. Lanagatiko atxikipenak dira zerga-bilketa zuzenerako bultzada nagusia. Hala, Bizkaian 2.755,4 milioi eurora iritsi ziren, hau da, urte arteko hazkundea %7,4koa izan zen (aurreko urtean baino 3,4 puntu gehiago). Beste bi lurraldeetan hazkundea txikiagoa da, %4,5 Araban (2018an baino puntu bat gutxiago) eta %5,8 Gipuzkoan (duela urtebeteko datua baino hiru hamarren gehiago).

Bizkaian lanagatiko atxikipenak dituzten Gizarte Segurantzako Erregimen Orokorreko afiliazioek goranzko bidean jarraitzen dute. Abendura arteko hileko batez bestekoaren portzentajeak %3,0ko igoera islatzen du (aurreko urtean baino sei hamarren gehiago), EAEko batez bestekoaren mailan eta Estatuak lortutako %3,5eko bost hamarrenera.

Lanaren Atxikipenak eta Soldata-Kost.Gordina- Bizkaia
Urtean metatutakoaren urtetik urterako ald. %

Legend: — Lanaren Atxikipenak — Soldata-masa gordina

Month	Lanaren Atxikipenak (%)	Soldata-masa gordina (%)
U 18	6.2	3.2
O 18	2.5	3.5
M 18	2.8	3.6
A 18	3.5	3.6
M 18	3.5	3.6
E 18	3.5	3.6
U 18	3.8	3.6
A 18	3.5	3.3
I 18	3.2	3.4
U 18	3.2	3.7
A 18	4.0	3.8
A 18	3.8	3.7
U 18	6.8	3.6
O 18	6.2	3.5
M 18	6.8	3.4
A 18	5.2	3.4
M 18	5.2	3.4
E 18	4.8	3.4
U 18	5.2	3.5
A 18	5.2	3.5
I 18	5.2	3.5
U 18	7.5	3.5
A 18	7.4	3.5
A 18	7.4	3.5

Iturria: Me Trabao, Migraciones v SS - BFA

Sozietateen gaineko Zergari dagokionez, bilketa gordina %10,0 jaitsi zen, 2018ko %16,6ko gorakadaren aldean. Horri itzulketen %34,9ko igoerarekin batera (2018an %41,8 jaitsi ziren), diru-bilketa garbiak %17,6 galdu du, 2018an lortutako emaitza apartaren aldean, orduan %40.1 hazi baitzen.

Zuzeneko gainerako zergeri dagokienez, Ondarearen gaineko Zergaren bilketak behera egin du (-%7,3), eta Oinordetza eta Dohaintzenak %7,6 igo dira.

Azkenik, energia elektrikoaren ekoizpenaren gaineko zergaren diru-bilketan urtetik urterako -%32,0ko beherakada nabarmendu behar da, neguko hilabeteetan argindarraren fakturaren prezioa jaisteko asmoarekin bertan behera geratu zelako.

Zeharkako zergapetzeak hazten jarraitzen du, kontsumoak bultzatuta. Zeharkako zergapetzearen figura gehienetan gora egin du bilketak, nahiz eta BEZeak nolabaiteko moderazioa ikusten den erritmoan.

2019an eta EAEn, kudeaketa propioko zeharkako ezarpen gordinak %5,3 egin zuen gora; horrek, egindako itzulketen %8,7ko hazkundearekin batera, %4,3ko aurrerapena ekarri zuen termino garbietan. 2018an lortutako emaitza baino bi puntu gutxiago, urte hartan

diru-sarrera gordinak proportzio handiagoan hazi baitziren (%6,5) eta itzulketak gutxiago (%7,1).

Bizkaia da kudeaketa propioaren bidezko zeharkako diru-bilketa gordinaren batez bestekoaren gainetik jartzen den lurralde bakarra, Foru Aldundien arteko doikuntzen aurretik, %7,4 igo baita (%7,5 2018an); Arabak, berriz, %2,1 eta Gipuzkoak %1,8.

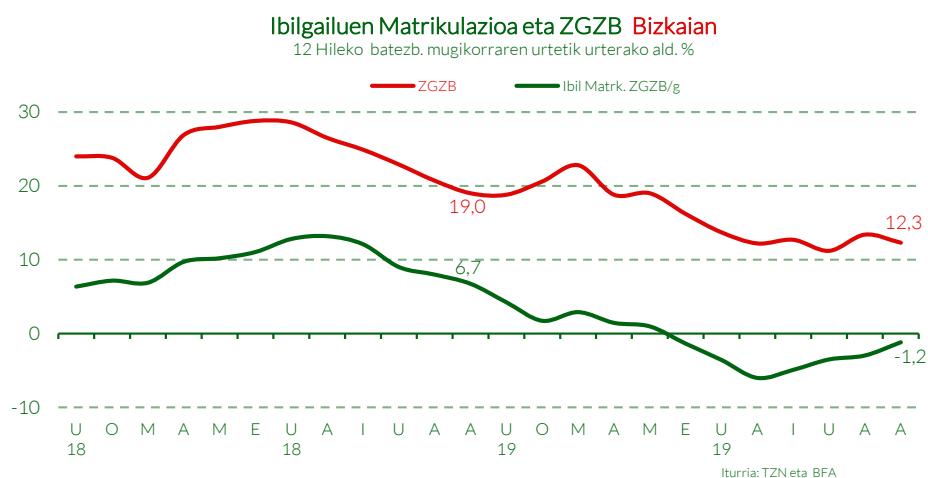
Bizkaiko diru-sarrera gordinen emaitzari itzulketen %11,1eko igoera gehitzen badiogu, Foru Aldundien arteko doikuntzak egin aurretik bildutako zenbateko garbia %6,7 handitu da. Hala, Bizkaiko bilketa garbia Arabakoa baino handiagoa da (%4,1), eta Gipuzkoan, berriz, itzulketen gorakada nabarmena da eta (%11,1), bilketa garbia %3,8 jaitsi da

BEZaren bilketak gora egin du berriro, baina modu moderatuagoan. Bizkaiko BEZaren bilketak (zeharkako bilketa gordinaren %68,4) %5,6 egin zuen gora 2019an, eta hiru puntu eta erdi galdu zituen 2018ko aurrerapenarekin alderatuta. Itzulketek nabarmen egin dute gora 2018. urtearekin alderatuta, %11,1 (%4,8 duela urtebete). Hori dela eta, BEZaren bilketa garbia %4,0 handitu da, eta 2018an, berriz, %10,5eko igoera sendoa izan zuen.

Kopuru absolutuetan, kudeaketa propioko BEZaren bilketa garbia, lurralde historikoen arteko doikuntzak egin aurretik, 105 milioi euro baino pixka bat gehiago handitu zen 2018arekin alderatuta (2018an BEZaren bidez bildutakoa 2017an lortutakoa baino 252 milioi gehiago izan zen).

Foru Aldundien arteko BEZaren doikuntzari dagokionez, Bizkaiak 676,9 milioi euro ordaindu ditu 2019ko ekitaldian (%11,3ko aurrerapena); beraz, doitutako diru-bilketa garbia %1,8 hazi zen, eta 2018an, berriz, %7,3.

Bizkaian, kudeaketa propioko ZZBBetan doitu aurretik bildutakoa %12,7 handitu zen 2019an (%2,7 2018an), hidrokarburoen bilketaren %15,3ko hazkundeak bultzatuta. Bizkaiak 557,7 milioi euro ordaindu dizkie beste bi lurraldeei ZZBBen doikuntzengatik (119,3 milioi Arabari eta 438,4 milioi Gipuzkoari), %16,5eko igoera. Horrela, Foru Aldundien arteko doikuntzen ondoren, kudeaketa propioko ZZBBen bidezko diru-bilketa garbia %10,6 handitu da, eta aurrerapen handia izan da, 2018an lortutako %1,4aren aldean.

Homologazioen estandar berria 2018ko irailean indarrean sartu zenean, urte horretako azken hiruhilekoan, beheranzko joera hasi zen zenbait garraiobideren gaineko zerga bereziari lotutako ibilgailuen matrikulazioan (turismoak eta motozikletak), neurri batean Eusko Jaurlaritzak abian jarri zuen Renove Planaren ondorioek arinduta. Hala ere, ez da nahikoa izan, eta 2012tik 2019ra lehen aldia da matrikulazioak jaisten direla aurreko urtearekin alderatuta, kasu honetan 2018arekin alderatuta $-1,2$, urte horretan urte arteko kopuruetan $6,7$ hazi baitziren.

Zenbait Garraiobideren gaineko Zerga Bereziaren bilketak, martxoan lortu zuen urteko hazkunderik handiena (urte arteko $24,6$), $1,6$ ko urte arteko aurrerapenarekin amaitu du 2019a, matrikulazioen jaitsierarekin bat etorriz.

Zeharkako tributazioaren arloko gainerako figuren artean, aipatzekoa da Irabazizko Ondare Eskualdaketen modalitateko diru-bilketan ($0,7$) behera egin dela, hiru ekitalditan $15,0$ tik gora hazi ondoren, eta horrek agerian uzten du bigarren eskuko higiezinaren merkatuaren susperraldian izandako geldialdia.

Epe laburrerako aurreikuspenak

COVID-19 koronabirusaren krisiak sortutako egoeraren ondorioz ezinezkoa da aurreikuspen bat egitea bai hazkunde ekonomikoari buruz, bai zerga itunduen bilketari buruz.

Erakunde ezberdinek ezartzen dituzten zuzenketa neurrien eta pandemiaren bilakaeraren zain, une honetan ezinezkoa da aurreikustea zein neurritan eragingo duen zerga bilketan. Herri Diru-bideen Euskal Kontseiluaren 2019ko urriko bileran EAEn 2020rako bilketaren $2,5$ eko igoera aurreikusi zen, eta ziurrenik ezingo da bete.

Zerga Abagunearen Adierazkarien Laburpena

Urtetik urterako ald.% /urtarrila-abendua

Adierazkariak

(datu osoa)	Bizkaia		Ara./Álav.+Gipuzkoa		Lurralde Erkidea*	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Lanaren Etekinen Atxik.	4,2	8,2	5,2	6,1	6,5	5,5
Kapitalaren Etekinen eta Ondare-irabazien Atxik.	-3,8	-18,1	23,5	-20,2	1,0	2,1
Zuzeneko Zergak	7,5	2,5	10,4	1,5	8,9	0,1
BEZ. Kudeaketa Propioa / Barruko Eragiketak	9,5	4,6	5,8	1,7	9,5	3,2
Ondare Eskualdaketak eta Egingiza Jr. Dokumen.	21,0	1,0	5,7	1,7	d.g	d.g
Zenbat Garraibide gaineko Zerga	22,3	10,4	23,9	4,7	d.g	d.g
Fabrikazioaren gaineko Zerga Bereziak. Kude. Propioa	2,5	11,9	0,0	3,6	1,3	4,3
Zeharkako Zergak. Kudeaketa Propioa	7,7	6,4	5,0	1,9	7,1	3,3
Zergak Itunduak. Kudeaketa Propioa	7,6	4,5	8,1	1,6	8,0	1,6
Egindako diru-itzulketak. Kudeaketa Propioa	-4,6	9,2	7,8	3,1	d.g	d.g

* Lurralde Erkidean, barruko eragiketen BEZa izan ezik, adierazleak zenbateko garbieran adierazi dira

* Lurralde Erkideko datuak azaroak dira

Ohar Metodologikoa

Aurkakoa adierazten ez den bitartean, zerga-adierazleak zenbateko osoetan adierazi dira, eta kudeaketa propioari dagozkio. Kudeaketa propioa lurralde-eremu bakoitzean eskuratutako diru-sarrerak dira, betiere finantza-akordioetan oinarritutako lurraldeen arteko banaketak egin aurretik.

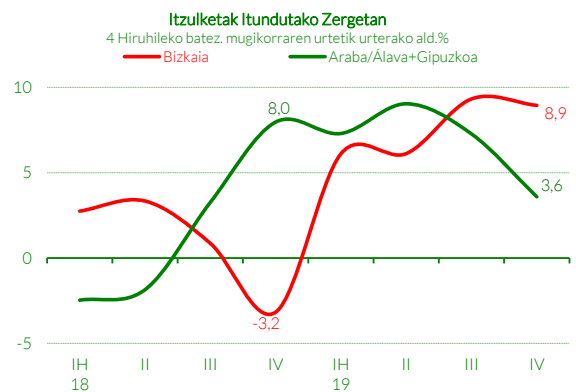
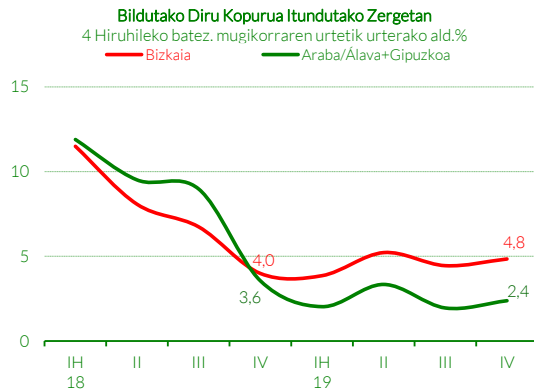
Beraz, Koefiziente Horizontalei begira egindako BEZaren barruko berraxikipena eta Zbak nahiz modu berean banatuta Estatuarekin egindako Doikuntzak ere salbuetsita geratuko dira.

Adierazleen aukera horren ideia nagusia hazkunde izendatua eta Itun Ekonomikoaren konexio-puntuetan oinarritzen den zerga-oinarriaren euskarriaren jarraipena garatzea da.

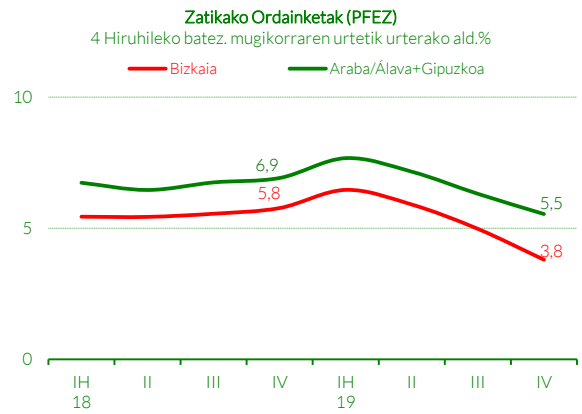
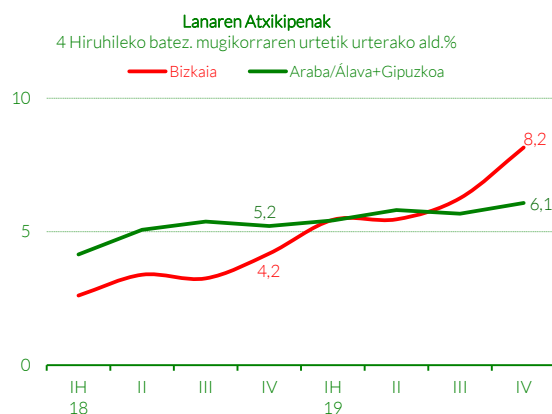

Ekonomi Ihardueraren Fisko Adierazkarien Laburpen Grafikoa

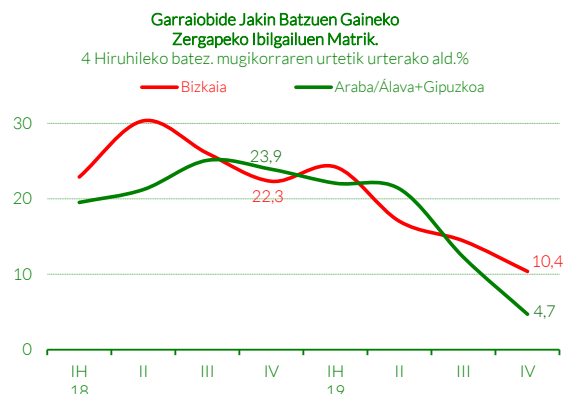
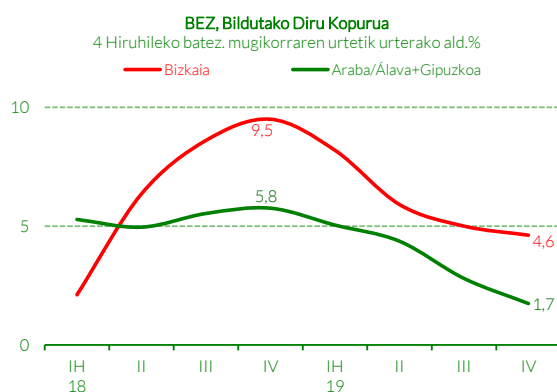
Zerga Diru-sarrera Orokorrak

Zuzeneko zergen Diru-sarrerak

Zeharkako zergen Diru-sarrerak

Datu osoak

Legezko Gordailua BI-1531-98

Argitalpena: BIZKAIKO FORU ALDUNDIA – Ogasun eta Finantza Saila

Errediakzioa, diseinu grafikoa eta infografía: EKONOMI AHOLKULARITZA ZERBITZUA

Argitalpen-itxiera: 2020ko martxoaren 16an

Aldizkari honetan azaltzen diren iritziek ez dituzte adierazten inolaz ere Bizkaiko Foru Aldundiko zuzendaritza-organoen iritzia.